

Lider Galatasaray, derbide Beşiktaş'ı konuk edecek

Lider Galatasaray, Trendyol Süper Lig'in 10. haftasında bugün Beşiktaş ile karşılaşacak. RAMS Park'ta yapılacak derbi, saat 20.00'de başlayacak. Müsabakada hakem Arda Kardeşler düdüğü çalacak. » Sayfa 11'de

Çocuk ve ailelerin kış sınavı başlıyor!

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Dr. Nuray Kurt Önal, kış aylarında havaların soğuması, hava kirliliğinin artması, kapalı ortamda daha fazla in-

sanla ve taneikle temas edilmesi ile birlikte bağırsıklığı erişkinlere göre daha zayıf olan çocukların sık sık hastalanabileceğini söyledi. » Sayfa 2'de

Beylikdüzü Belediyesi'nden öğrencilere sosyal yardım

Beylikdüzü Belediyesi, ilçede yaşayan ihtiyaç sahibi öğrencilere sunduğu sosyal desteğe devam ediyor. Sosyal belediyeçilik anlayışıyla yürütülen çalışmalar kapsamında giyim ve malzeme yardımı bu-

lunuyor. Kadın ve Aile Müdürlüğü tarafından belirlenen 500 çocuğa her türlü eğitim desteği sunuluyor.

HARUN REŞİT AKÇAY'IN HABERİ 4'TE

Koç Üniversitesi ve ODTÜ bu sene de zirveyi kaptırmadı

ODTÜ URAP tarafından Türkiye'deki üniversitelerin akademik başarılarına göre yapılan sıralamada Koç Üniversitesi, tıp fa-

kültesi olan üniversiteler sıralamasında, ODTÜ ise tıp fakültesi olmayan üniversiteler arasında birinci oldu. » Sayfa 3'te

İttifak

28 EKİM 2024 PAZARTESİ

YIL: 28 SAYI: 9823

FİYATI: 4 TL

Üniversite seçiminde gençlerin tercihi İstanbul » Sayfa 3'te

www.ittifakgazetesi.com

Gayrettepe-İstanbul Havalimanı-Arnautköy metro hattında yolcu rekoru

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Gayrettepe-İstanbul Havalimanı-Arnautköy metro hattında 25 Ekim'de 35 bin 466 yolcuya hizmet verilerek tüm zamanların en yüksek yolcu sayısına ulaşıldığını bildirdi. Uraloğlu, şunları kaydetti: "İstanbul'da ulaşımı bü-

yük oranda yerin altına indirmemiz gerekiyor. Bakanlık olarak yapımı süren projelerimizi tamamladığımızda mega kentin raylı sistem uzunluğu 384 kilometreye ulaşacak. Bakanlık olarak her zaman İstanbul'un ve İstanbulluların yanındayız." » Sayfa 7'de

Savunma sanayisine bağışlarıyla destek verenlerden duygulandıran mesajlar

Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Anonim Şirketinin (TUSAŞ) Ankara'nın Kahramankazan'daki yerleşkesine yönelik terör saldırısının ardından, Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) internet sitesi üzerinden, Savunma Sanayii Destekleme Fonu (SSDF) hesabına yatırılarak yapılan bağışlar ve duygu dolu mesajlar artış gösterdi. Savunma Sanayii Destekle-

me Fonuna gelen bağışlarda yer alan bazı mesajlar şöyle:

- "Vatan sana canım feda. Bir kurşun da benden olsun."
- Gökyüzümüzde demirden alıcı kuşlarımız, topraklarımızı koruyacak çelikten yürüyen kalelerimiz, denizlerimizde düşmanı avlayan milli gemilerimizin olması için bağışındır.
- Hakınız ödenmez, ka-

rınca misali bir katre katkımız olursa ne mutlu. Savunma sanayisini desteklemek için kanuna gerek yok.
- KAAAN'ıma feda olsun.
- Ya istiklal ya ölüm, gereken neyse yaparız.
- Keşke imkanım olsa da daha çok versem.
- Siz yeter ki bir şeyler yapın, biz finanse ederiz.
- Devletime feda olsun. Daha yükseklere nasip olsun inşallah." » Sayfa 8'de

Kira sözleşmelerine dair tüm işlemler e-Devlet'e taşınacak

Hazine ve Maliye Bakanlığı, kira sözleşmelerinin e-Devlet Kapısı üzerinden güvenilir şekilde hazırlanmasına ilişkin reform niteliğindeki hizmete ilişkin çalışmasını tamamladı. Hizmet, kiracılar ve ev sahipleri için kısa süre içinde devreye alınacak. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, bu hizmetin tüm kesimler için fayda sağlayacağına işaret etti.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, kira sözleşmelerinin e-Devlet Kapısı üzerinden güvenilir şekilde hazırlanmasına ilişkin reform niteliğindeki hizmete ilişkin çalışmasını tamamladı. Hizmet, kiracılar ve ev sahipleri için kısa süre içinde devreye alınacak. Bakanlık birimleri, e-Devlet Kapısı üzerinden verilecek kira sözleşmesi işlemlerine ilişkin hazırlıklarını bitirdi. Edinilen bilgilere göre Bakanlık birimleri, e-Devlet Kapısı üzerinden verilecek kira sözleşmesi işlemlerine ilişkin hazırlıklarını bitirdi. Bu sözleşmelerin e-Devlet üzerinden düzenlenmesine ilişkin çalışma, vatandaşların bu yöndeki uyuşmazlıkların çözülmesine ilişkin talepleri üzerine başlatıldı. Reform niteliğindeki çalışmada Bakanlığa

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi destek sağladı. Bakanlık çalışmasına göre, bu hizmet e-Devlet Kapısı üzerinden "Kira Sözleşmesi İşlemleri" başlığıyla

verilecek ve iki aşamalı devreye alınacak. Kısa sürede vatandaşların erişimine açılacak ilk aşamada, taşınmaz sahibi gerçek kişi tarafından e-Devlet Kapısı üzerinden hazırlanacak sözleşme, kiracı tarafından yine e-Devlet

üzerinden onaylanacak. Hizmetin ikinci aşaması da yıl sonuna kadar kullanıma sunulacak. Böylece, emlak danışmanları ve yetki verilen kişiler, sözleşme hazırlayıp taşınmaz sahibi ve kiracının onayına sunabilecek. Hiz-

metle kira sözleşmeleri, zaman damgalı "barkodlu belge" olarak oluşturulacak ve belge doğrulama işlemi yapılabilecek.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, bu hizmetin tüm kesimler için fayda sağlayacağına işaret ederek, şunları kaydetti: "Vatandaşlarımız, e-Devlet Kapısı'yla kira sözleşmesi işlemlerini mekandan bağımsız, zaman ve belge maliyeti olmadan hızlı, kolay ve güvenilir şekilde yapabilecek. Uygulama, vatandaşların güvenilir bir devlet platformunda sözleşme oluşturmaya fırsat tanıyacak. Vatandaşlarımız kurumlarla kira sözleşmelerini iletme yükünden de kurtaracak. Bürokrasi daha da azalacak. Ayrıca, Türkiye Gayrimenkul Değer Haritası'nın oluşturulması için veri temin edilecek." » Sayfa 6'da

Çelik: TUSAŞ'a gerçekleştirilen saldırının bölgesel gelişmelerden bağımsız olduğunu düşünmeyelim

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Ömer Çelik, TUSAŞ'a yönelik terör saldırısına ilişkin, "TUSAŞ'a gerçekleştirilen saldırının bölgesel gelişmelerden bağımsız olduğunu düşünmeyelim. Bu terör örgütleri, katliam şebekeleri her zaman belli odaklar tarafından kulla-

nırlar ve yönlendirilir" dedi. İsraili yetkililerin, açıklamalarında bölge halklarını ateşe atacak bir çalışma içerisinde olduklarını net şekilde ifade ettiklerini dile getiren Çelik, bunun karşısında Türkiye'nin gücünü, birliğini ve dirliğini koruyacaklarını ifade etti. » Sayfa 7'de

Tüketicilere gıdada 'gizli zam' ve 'yalancı indirim' uyarısı

Tüketici Konfederasyonu Başkanı Aydın Ağaoğlu, özellikle gıda ürünlerinde gramajlar düşürülerek yapılan "gizli zam" ve fiyatın yükseltip tekrar düşürülmesiyle "indirim" gibi gösterilen yalancı kampanyalara dikkat edilmesi uyarısında bulundu. Bir süre

önce 5 litrelik iki teneke zeytinyağı aldığını anlatan Ağaoğlu, "Para verip aldım. O zeytinyağlarından birinin 5 litresi 700 liraydı. Bir diğeri 750 liraydı. Beş litrelik bir erken hasat taş baskı natürel zeytinyağı bu fiyata mümkün değil." diye konuştu. » Sayfa 6'da

Okullarda Temel Yaşam Becerilerinin Kazandırılması

ADEM KEVEN » 3'te

Günümüzde eğitim sistemleri, bilgiye erişimin kolaylaşmasıyla birlikte hızla değişiyor. Bireylerin sadece akademik bilgiyle değil, aynı zamanda temel yaşam becerileriyle de donatılması büyük önem taşıyor.

Sen ulus değil, büyük bir milletsin!

MURAT ERTAŞ » 8'de

Uluslaşma küreselleştirme enstrümanıdır, seküler insan yetiştirme... Kendine ait mensubiyet, aidiyet değer ve duygularından arındırılmış insan...

Karabük'te safran hasadı yapıldı

Yükarıçiftlik köyü Ketan Mahallesi'nde İsmail Yılmaz'a ait safran tarlasında düzenlenen etkinlikte, katılımcılar tarlayı gezerek safran hasat etti. Safranbolu Belediye Başkanı Elif Köse, gazetecilere, 8. Safran Festivali'ni, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii

Anonim Şirketinin (TUSAŞ) Ankara'nın Kahramankazan ilçesindeki yerleşkesine yönelik terör saldırısı nedeniyle hasat etkinliğine dönüştürdüklerini belirterek, saldırıda şehit olanlara Allah'tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı diledi. » Sayfa 6'da

Çocuklarda davranış bozukluklarına ücretsiz çözüm

Sivas Merkez İbn-i Sina Toplum Sağlığı Merkezi Sağlıkli Hayat Merkezi'nde tipik ve atipik gelişim gösteren, risk altındaki çocuklar ve ailelerine gelişim değerlendirme, izleme ve danışmanlık hizmetleri ücretsiz veriliyor. İbn-i Sina Toplum Sağlığı Merkezi Sağlıkli Hayat Merkezi'nde görevli Çocuk Gelişimci Fermude Bilen, çocukların gelişim süreçlerine yönelik sundukları hizmetler hakkında bilgiler verdi. Çocuk gelişimi biriminde alt iletme, kardeş kıskançlığı, okula uyum süreci, emzirmeyi sonlandırma ve davranış problemleri gibi birçok konuda ailelere destek olduklarını ifade eden Bilen, "Ailelerin zorlandığı alanlarda danışmanlık hizmeti veriyoruz. Aynı zamanda ebeveynlik becerilerini güçlendirme çalışmalarını yapıyoruz" dedi. Bilen, selektif mutizm örneği üzerinden yaptıkları çalışmaları anlattı. Selektif mutizmin, çocukların rahat oldukları ortamlarda konuşup, kaygılandıkları ortamlarda iletişimi tamamen kesmeleri durumu olduğunu açıklayan Bilen, "Bu çocuklarımızda oyunun iyileştirici gücünden faydalanıyoruz. Doğru yönlendirilen oyunlarla çocuklarda iyileşme gözlemliyoruz. Bu yöntemle bir çocuğumuz okulun önünde şiiir okuyabilecek seviyeye geldi" diye konuştu. Çocukların bilinçaltında oluşan sorunların travma ya da kaygı kaynaklı olabileceğini belirten Bilen, özellikle tırmak yeme gibi durumlarda danışmanlık hizmetiyle bu alışkanlığı üstesinden geldiklerini, ödüllendirme ya da söndürme yöntemleri uyguladıklarını söyledi. Bilen, ailelere de önemli tavsiyelerde bulunarak, "Çocuklarınızı sakın bir şekilde dinleyin. Genelde çocuklar kendilerini ifade etme yolları arıyorlar, konuşmak istiyorlar ama iş yoğunluğu nedeniyle aileler çocuklarını dinlemiyor. Ailedeki olumsuzluklar çocuklara yansıyor. Buraya gelen ailelerde önce ebeveyn ilişkilerini güçlendiriyoruz, ardından çocukla birebir çalışıyoruz" ifadelerini kullandı. ●SİVAS-İHA

Çocuk ve ailelerin kış sınavı başlıyor

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Dr. Nuray Kurt Önal, kış aylarında havalarda soğuması, hava kirliliğinin artması, kapalı ortamda daha fazla insanla ve taneçikle temas edilmesi ile birlikte bağışıklığı erişkinlere göre daha zayıf olan çocukların sık sık hastalanabileceğini söyledi.

Okul, kreş, kapalı oyun parkları, alışveriş merkezleri, toplu taşıma araçları gibi kapalı ortamlar damlacık ve solunum yoluyla yayılan mikroplar için elverişli bir ortam hazırladığına dikkat çeken Medica Bursa Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Dr. Nuray Kurt Önal, "Damlacıklar, gerek öksürük ve hapşırık yoluyla gerek çocukların birbirlerine ve birbirlerinin eşyalarına temas etmesi ile bir çocuktan diğerine yayılır. Ayrıca soğuk havalarda hem ısıtıcılar sebebiyle hem de soğuk nedeniyle ciltte burun ve ağız içini saran ıslak dokular da kurur. Koruyucu mekanizmaların çalışması azalır. Hareket azalır ve bununla birlikte daha ağır ve sağlıklı beslenmeye yönelim artar. Dolayısıyla enfeksiyon kısa sürede birçok kişide ortaya çıkar. Çocuklar ve ailelerin birlikte katıldığı kış sınavı da başlamış olur" diye konuştu.

Çocuklarda en sık karşılaşılan sağlık sorunu üst solunum yolu hastalıkları olduğunu ifade eden Dr. Nuray Kurt Önal, "Burun ve boğaz iltihaplarına yol açan 200'den fazla virüs vardır ve sıklıkla hastalık etkenleri bu virüslere dir. Bakteriler de gerek kendi patojen yapılarıyla, gerek aşılama eksikliği, bağışıklık zayıflaması, yeteriz burun temizliği gibi hastaya ait durumlar üzerinden solunum yollarında hakimiyeti ele geçirebilir. Yılda 5-8 kereyi bulan üst solunum yolu enfeksiyonlarının sayısı, okula giden çocuklarda daha da artabilir. Üstelik ilk kez ve fazla sayıda hasta çocukla temas anlamında gelebilen okulun ilk yıllarında bu sayı daha da fazladır. Yaş ilerledikçe sayının azalması

FOTOĞRAFLAR: İHA

muhtemeldir. Bu süreçte hastalıkların beklenenden ağır geçmesi, hastanede yatış gerektirmesi, zatürre, orta kulak iltihabı, menenjit gibi organ enfeksiyonlarına sıklıkla ilerlemesi gibi durumlarda çocukların bağışıklık sisteminin çalışmasını incelemek gerekebilir" dedi.

Çocuklarda en sık görülen solunum yolu hastalıklarının ise Dr. Nuray Kurt Önal şöyle sıraladı; "Soğuk algınlığı (nezle), en yaygın etkeni rinovirüs üstür fakat birçok virüs de etkeni olabilir. Çocuklarda da yetişkinlerde de maruziyeti takiben 3-4 gün içinde hafif ateş, baş ağrısı, halsizlik, yorgunluk, burun akıntısı, burun tıkanıklığı, hapşırık, boğazda yanma ve ağrı hissi gibi belirtileri vardır. Grip (influenza), kış aylarının damlacık yoluyla bulaşan en sık görülen hastalığıdır. Genellikle yüksek ateşin eşlik ettiği hafif üst solunum yolu enfeksiyonu şeklinde sey-

retse de inatçı ateş, burun akıntısı, boğaz ağrısı, gözlerde kızarıklık, kuru öksürük, karın ağrısı, ishal, yaygın kas ağrıları da sık rastlanır. Akut bronşiyolit, özellikle 1 yaş altı bebekleri etkileyen, 2 aydan küçük bebeklerde hastaneye yatış gerektirecek kadar ağır seyredebilen, virüslerin yol açtığı bir enfeksiyondur. Kalabalık veya sigara içilen ortama maruz kalan 1 yaş altı çocuklar daha risklidir. Akciğer içindeki en küçük hava yolları olan bronşiyoller etkilendiğinden hızlı soluk alıp verme, göğüs derince içe girip çıkması, inleme, hışıltı sesi çıkarma, morarma, yorulma gibi solunum sıkıntısı belirtileri görülebilir. Pnömoni (zatürre), bakteri ve virüslerin akciğerde iltihaba yol açmasına denir. Ateş yüksekliği, halsizlik, iştahsızlık, öksürük, balgam, nefes güçlüğü, göğüs ve karın ağrısı gibi belirtiler gösterir. Zamanında tedavi edilirse tamamen iyileşebilir-

ken geç kalırsa apse, sıvı toplanması gibi istenmeyen durumlar gelişebilir ve 1-4 yaş arası yaşamı tehdit bile edebilmektedir. Bu yüzden üst solunum yolu enfeksiyonu geçiren bir çocukta, 3 günü geçen ateş veya solunum sıkıntısı belirtileri görülmesi durumunda zatürre açısından değerlendirmek üzere bir hekime başvurmak çok önemlidir. Otit (Orta kulak iltihabı), bir üst solunum yolu enfeksiyonunu takiben boğazla kulak arasında bulunan östaki borucuğu yoluyla enfeksiyon boğazdan orta kulğa geçebilir. Dayanılmaz kulak ağrısı, ateş yükseliği, baş dönmesi, işitmede azalma, kulaktan ses gelmesi

gibi şikayetler olabilir ve yataca kulaktaki basıncın artışı sebebiyle geceleri şiddetlenir."

Dr. Nuray Kurt Önal, kış sınavını enfeksiyonlara takılmadan geçirebilmek için bir kaç önemli hususu ise şu şekilde sıraladı; "Kapalı ve kalabalık ortamlardan, hava kirliliği ve sigara dumanından kaçınmak. Kapalı ortamları sık havalandırmak. Emzirme döneminde anne sütü ile beslenmek. Dengeli ve sağlıklı beslenmek, C vitamininden zengin meyve ve sebzeleri öğünlerde bulundurmamak ve paketi-asidi gıdalardan uzak durmak. El yıkama alışkanlığı kazanmak, özellikle yemeklerden önce ve tuvaletten sonra el yıkama konusunda hassas davranmak. Başta su olmak üzere yeterince sıvı almak. Terlemekten de kaçınmak. Terlemekten de korunacak şekilde giyinmek, havanın aşırı kurumasına sebep olmayacak şekilde ortam sıcaklığını ayarlamak. ısıtıcı olan odalarda burun kuruluşundan korunmak için nemlendirme yapmak. Düzenli uyku düzeni kurmak. Temas edilen oyuncak ve eşyaları düzenli temizlemek. Gereksiz antibiyotik kullanımından kaçınmak. Çocukluk çağı aşılımları ve riskli gruplarda grip aşısını yaptırmak. Hastalık durumlarında diğer kişilerle teması azaltmak, hapşırık öksürük sırasında ağız ve burunu kağıt mendille kapatmak." ●BURSA-İHA

FOTOĞRAF: AA

Yüzde 90 görme engelli spiker golbol müsabakalarını izleyiciye heyecanla anlatıyor

Ordu'da 2008 yılında geçirdiği rahatsızlığın ardından görme yetisini büyük ölçüde kaybeden 23 yaşındaki Toprakçı, yüzde 10 görme kabiliyetiyle golbol müsabakalarının heyecanını, Türkiye Görme Engelliler Spor Federasyonunun internet sitesi ve sosyal medya hesapları üzerinden bu sporla ilgilenenlere de yaşıyor. Federasyonun faaliyet programı kapsamında farklı illerde düzenlenen golbol müsabakaları öncesi takım oyuncularının yerleri hakkında bilgi alan Toprakçı, kendisi için hazırlanan görsele büyütülmüş ekran aracılığıyla bakıp, top ve oyuncuların hareketlerini seçerek karşılaşmaları izleyicilere aktarıyor. Kameralardan gelen görüntüleri yayına veren rejisöründen zaman zaman destek alan Toprakçı'nın anlatımı, oyuncu değişiklikleri sırasında kapatılıyor. Değişiklikler ve süre hakkında bilgi aldığı rejisörün omzuna dokunmasının ardından mikrofonunun açıldığı mesajını alan Toprakçı, sunumuna kaldığı yerden devam ediyor. Golbol Kadınlar 1. Lig 2. Devre

Müsabakalarını anlatmak için Nevşehir'e gelen Toprakçı, AA muhabirine, çocukluğundan beri futbola ilgisinin olduğunu, maç spikerlerini dinlemekten büyük keyif aldığını belirtti. Geçmişte, UEFA'nın saha ve seyirci sesi barındıran maç yayınlarının bilgisayarına indirip hobi amaçlı seslendirme yaptığını anlatan Toprakçı, görme engelliler okuluna başladığında yöneldiği golbol dalında spor spikerliği hayaline de kavuştuğunu ifade etti. Reji ve kendisi için yerleştirilen monitöre yakından bakarak karşılaşmaları anlatabildiğini dile getiren Toprakçı, golbol takımlarının üçer kişiden oluşmasının kendisine avantaj sağladığını söyledi. İki yıl aşkın süredir golbol karşılaşmalarını izleyiciye aktardığını, bundan da büyük haz duyduğunu kaydeden Toprakçı, sözlerini şöyle sürdürdü: "Görme engelinin dezavantajlarını biliyorum ama önüme konulan monitöre yakından bakarak görebileceğim büyüklüğü sağlayıp maçı anlatmamı kolaylaştırıyorlar." ●NEVŞEHİR-AA

Türkiye'de yılda 25 bin kadın meme kanseri teşhisi alıyor

Meme kanserinin Türkiye'de kanser sıklığı listesinin ilk sırasında yer aldığı belirten Acıbadem Bursa Hastanesi Genel Cerrahi Uzmanı Dr. Ferhat Erdem Uğraş, son yıllarda bu sayının giderek arttığına dikkat çekti. Dünyada yaklaşık 2,5 milyon insana meme kanseri teşhisi konulduğunu ifade eden Dr. Uğraş, "Türkiye'de ise bu sayı, 25 bin kadına ulaştı. Her yıl, ortalama 25 bin kadın meme kanseriyle tanıyor. Elimizdeki görüntüleme imkânları ile elle muayenede bulunamayacak kadar küçük kitleleri teşhis etme imkanı sağlanmaktadır. Hastalığı ne kadar erken yakalarsanız çözüm bulmak o kadar kolaydır. Erken teşhis edilen meme kanserinde tedavi başarısı yüzde 95'lere kadar yükselmektedir. Erken teşhis edilen meme kanserindeki ölüm riski o kadar azalır. Cerrahi olarak yapılan tedavi, ameliyat kemoterapi ve ameliyat sonrası ışın tedavisi ile kanserden doğacak ölüm oranını oldukça azaltıyor" dedi. Meme kanserinin erken teşhisinde tarama programları olduğunu ve bu programlar sayesinde tümörün en küçük halinin bile tespit edildiğini söyleyerek hangi yaşta hangi kontrollerin yapılması gerek-

tiği hakkında şunları söyledi; "20 yaşından itibaren genç kadınlar, her ay kendi kendine meme kontrolü yapmalıdır. Adetin 4 ve 10 gün arasında yapılacak bu kontrollerde koltuk altı da kontrol edilmelidir. Bu şekilde kendi yapısını tanıyan kadın, değişiklikleri fark edebilir hale gelir. 30 yaşından sonra kendi kendine kontrole devam ederken, aynı zamanda yılda bir kez meme ultrasonu yaptırmalıdır. 40 yaşından sonrası için bu kontrollere yılda bir kez yapılacak mamografi eklenmelidir." Taramaların sonucunda şüphe edilen bir durum olduğunda, kesin tanı için biyopsi yapılması gerektiğini belirten Dr. Ferhat Erdem Uğraş, 'ya çiraksarı' diye ifade edilen endişeler nedeniyle bazı kadınların kontrollerden kaçındıklarını belirterek sözlerine şöyle devam etti; "Korku, endişe ya ş a n m a s ı kontrollerin de ertelenmesine neden oluyor. Ama biz uyararak, erken teşhis için zamanında kontroller yapılmalıdır. Erken teşhistede tedavi süreci kısa oluyor, meme kaybı da oluşmuyor. Son yıllarda, memenin hepsini değil sadece kanserli bölgenin çıkarılmasıyla meme koruyucu cerrahi yöntemler kullanılıyor. Böylece uzun süreli yaşamıyor." ●BURSA-İHA

FOTOĞRAF: AA

"Kelebek hastası" çocuğun okul hayali bir günlüğüne gerçek oldu

Halk arasında "kelebek hastalığı" olarak bilinen epidermolysis bullosa hastası Cumhuriyet İlkokulu 2. sınıf öğrencisi Aydın, rahatsızlığı nedeniyle okula gidemiyor. Hastalığı ile mücadele ederken İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından görevlendirilen öğretmen sayesinde evde eğitimi sürdüren Aydın'ın okula gitme hayalini gerçekleştirmek için Elazığ Stratejik Araştırmalar Derneği (ELSAD) bünyesindeki gönüllü üniversite öğrencileri harekete geçti. Okulda Aydın'ın girebileceği hijyen ortamı oluşturulan gönüllü üniversite öğrencileri, çocuğun okul hayatını bir günlüğüne gerçekleştirdi. Aydın, Fatma Aydın, AA muhabirine, tek hayalinin akranları gibi okula gitmek olduğunu dile getirdi. Okulu çok sevdiğini anlatan Aydın, "Hayalim gerçek oldu. Çok mutluyum. Okulda arkadaşlarıyla birlikte resim yaptım. Oyunlar oynadık. Okula gelmemi sağlayanlara teşekkür ederim." dedi. Anne Gülsüm Aydın da kızının

hastalığının tedavisinin olmadığını anlattı. Kızının hayalini okula gitmek olduğunu belirten Aydın, şöyle konuştu: "Kızım, arkadaş çevresi edinip sosyalleşmek istiyor. Fatma şu an evde eğitim alıyor. Öğretmeniyle güzel şeyler öğreniyor. Öğretmeninden memnun ama okul ve arkadaş ortamı istiyor. Sağlık açısından evde eğitim alması önemli. Arada da olsa okul hayatını yaşaması ve görmesini istiyoruz. Kızının bu isteğini gönüllü ablanlar gerçekleştirdi. Okulda az öğrencinin olduğu hijyenik bir ortam ayarladılar. Kızım çok mutlu, arkadaş edindi." Elazığ Stratejik Araştırmalar Derneği (ELSAD) Gençlik Komisyonu Başkanı Melisa Erdoğan da en büyük hayali okula gitmek olan Fatma'nın mutluluğuna ortak olduklarını anlattı. Arkadaşlarıyla bu hayali gerçekleştirmek için çalışmalarını anlattı. "Hayalim gerçek oldu. Çok mutluyum. Okulda arkadaşlarıyla birlikte resim yaptım. Oyunlar oynadık. Okula gelmemi sağlayanlara teşekkür ederim." ifadelerini kullandı. ●ELAZIĞ-AA

Koç Üniversitesi ve ODTÜ, Türkiye sıralamasında yine zirveyi kaptırmadı

ODTÜ URAP tarafından Türkiye'deki üniversitelerin akademik başarılarına göre yapılan sıralamada Koç Üniversitesi, tıp fakültesi olan üniversiteler sıralamasında, ODTÜ ise tıp fakültesi olmayan üniversiteler arasında birinci oldu. ODTÜ Enformatik Enstitüsü bünyesinde yer alan University Ranking by Academic Performance (URAP) Araştırma Laboratuvarına açıklanan "2024-2025 Türkiye Sıralaması"nda Koç Üniversitesi, tıp fakültesi olan üniversiteler sıralamasında, ODTÜ ise tıp fakültesi olmayan üniversiteler arasında yine birinci oldu. Dünyada üniversite sıralamalarını yapan yetkili kuruluşlardan biri olan ODTÜ URAP'ın "2024-2025 Türkiye Sıralaması", "https://newtr.urapcenter.org" internet sitesinden duyuruldu. Üniversitelerin akademik performanslarının sıralandığı "2024-2025 Türkiye

FOTOĞRAF: AA

Sıralaması'nda, Clarivate Analytics/ InCites ve YÖK tarafından yayımlanan veriler kullanıldı. URAP Türkiye sıralamasında 2009'dan bu yana 9 gösterge kullanılırken, son 2 yılda bu sayı 15'e çıktı. Sıralamada, öğretim üyesi başına düşen makale, atıf, toplam bilimsel doküman, uluslararası ortak makale, yurt içi ortak makale ile TÜBİTAK'tan alınan proje sayıları ve makale, atıf ve doktora öğrenci oranı gibi göstergeler yer alıyor. URAP'ın "2024-2025 Tür-

kiye Sıralaması'nda tıp fakültesi olan ve tıp fakültesi olmayan üniversiteler olarak 2 ayrı sıralamanın yapıldığı listelerde 190 üniversite yer aldı. Tıp fakültesi olmayan üniversiteler arasında ODTÜ ilk sırada yer aldı. ODTÜ'yu, İTÜ, Sabancı, Yıldız Teknik, Gebze Teknik, Bilkent, Boğaziçi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Çankaya ve Eskişehir Teknik üniversiteleri izledi. Tıp fakültesi olan üniversiteler arasında ise birinci Koç Üniversitesi oldu. Bu üniversiteyi, Hacettepe,

Ankara, İstanbul, Gazi, İstanbul-Cerrahpaşa, Ege, Atatürk, Marmara ve Erciyes üniversiteleri takip etti. ODTÜ ve Koç Üniversitesi bu sonuçlarla geçen yıl olduğu gibi zirvedeki yerini korudu.

URAP'ın Türkiye genel sıralamasında ise Koç Üniversitesi yine geçen yıl olduğu gibi bu yıl da birinci olurken, Hacettepe ikinci, ODTÜ ise üçüncü sırada yer aldı. İlk üç üniversitenin ardından sıralama şöyle oluştu: "Ankara Üniversitesi, İTÜ, İstanbul Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İstanbul-Cerrahpaşa Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi." ●ANKARA-AA

ADEM
KEVEN

www.ittifakgazetesi.com

Okullarda Temel Yaşam Becerilerinin Kazandırılması

Günümüzde eğitim sistemleri, bilgi erişiminin kolaylaşmasıyla birlikte hızla değişiyor.

A C4699 A7 3939 411 C B E B0 727138 D6 E5 F9Ancak bu değişim sürecinde, bireylerin sadece akademik bilgiyle değil, aynı zamanda temel yaşam becerileriyle de donatılması büyük önem taşıyor. Japonya, Çin, Finlandiya, Güney Kore, Hollanda, Singapur ve Kanada gibi ülkeler, eğitim sistemlerinde temel yaşam becerilerine özel bir yer vererek bu konuda öncü bir rol üstleniyorlar.

Temel Yaşam Becerileri Nedir?

Temel yaşam becerileri, bireylerin günlük hayatın zorluklarıyla başa çıkabilmeleri, sağlıklı ilişkiler kurabilmeleri ve topluma faydalı bir şekilde katkıda bulunabilmeleri için gerekli olan bir dizi yetenektir. Bu beceriler arasında problem çözme, eleştirel düşünme, iletişim, işbirliği, üretkenlik, empati, duygusal zeka, karar verme, öz güven gibi temel yaşam becerilerinin yanı sıra kişisel hijyen, sağlıklı beslenme, sorumluluk, zaman yönetimi, yemek yapma, ev işleri, el becerisi gibi kişisel beceriler de yer alır.

Neden Temel Yaşam Becerileri Önemli?

Küresel rekabetin artmasıyla birlikte, iş dünyasında sadece akademik bilgiye sahip olmak yeterli olmamaktadır. Temel yaşam becerileri, bireylerin farklı alanlarda başarılı olmalarına ve değişen koşullara uyum sağlamalarına yardımcı olur. Ayrıca, bu becerilere sahip bireyler daha mutlu, daha sağlıklı ve daha üretken olurlar. Toplumsal olarak da temel yaşam becerileri, bireylerin daha aktif ve duyarlı vatandaşlar olmalarını sağlar.

Farklı Ülkelerdeki Uygulamalar

1 C B2 F F E C C21 E 4 B14 A6 B5 D7 B C9 D2641 F2

Japonya: Okul öncesi dönemden itibaren çocuklara temizlik, yemek yapma, el becerileri gibi temel yaşam becerileri kazandırılır. Okullarda düzenlenen atölye çalışmalar ve projelerle öğrencilerin bu becerileri geliştirmeleri sağlanır.

Finlandiya: Okullarda doğa ile iç içe etkinlikler düzenlenerek öğrencilerin problem çözme, yaratıcılık

ve eleştirel düşünme gibi becerileri geliştirilmesi hedeflenir.

Güney Kore: Son yıllarda öğrencilerin yaratıcılıklarını ve problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik projeler ve yarışmalar düzenlenir.

Hollanda: Okullarda işbirliği ve iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik grup çalışmaları ve tartışmalar sıklıkla kullanılır.

Türkiye'deki Durum

Türkiye'de de temel yaşam becerileri eğitime yönelik çalışmalar yapılıyor olsa da, bu konuda daha yapılacak çok iş bulunmaktadır. Özellikle son yıllarda müfredata temel yaşam becerileriyle ilgili kazanımlar eklenmeye başlamıştır. Ancak bu becerilerin etkin bir şekilde öğretilmesi için öğretmenlerin yeterli düzeyde eğitilmesi ve okulların fiziksel koşullarının bu eğitimlere uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Temel yaşam becerileri, bireylerin geleceği için büyük önem taşımaktadır.

Tüm bireylerin ve toplumun geleceği için temel yaşam becerileri eğitimi bir zorunluluktur. Bu nedenle, tüm ülkelerde eğitim sistemlerinde temel yaşam becerilerine daha fazla yer verilmesi gerekmektedir. Türkiye'de de bu konuda atılan adımların daha da güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması önemlidir.

Okullarda Temel Becerilerin Kazandırılması İçin Ne Yapılabilir?

Müfredata temel yaşam becerileriyle ilgili kazanımların eklenmesi, Öğretmenlerin temel yaşam becerileri eğitimi almaları, Okullarda proje tabanlı öğrenme yöntemlerinin kullanılması, Okul-aile işbirliği,

Toplumun bu konuda bilinçlendirilmesi gibi adımlar atılabilir.

Peki sizce okullarda temel yaşam becerileri eğitimi için başka neler yapılabilir?

Üniversite seçiminde gençlerin tercihi İstanbul

2024-2025 Yükseköğretim Akademik Yılı için Türkiye genelindeki üniversitelerin ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarına kaydolan 1 milyon 742 bin 537 öğrenciden 394 bin 351'i megakentte eğitim görüyor.

Bilimsel araştırmaların yapıldığı, bilginin yayıldığı, çağın ihtiyaç duyduğu nitelikte insanların yetiştirildiği "bilgi yuvaları" üniversiteler, Türkiye'nin dört bir yanında milyonlarca öğrenciye eğitim hizmeti sunuyor. Eğitim alanında köklü bir yere sahip İstanbul ise Türkiye genelindeki 208 üniversiteden 60'ına ev sahipliği yapıyor. Kentte üniversitelerin ilki, fethin ertesi günü Fatih Sultan Mehmet'in emriyle kurulan İstanbul Üniversitesi olurken, yıllar içerisinde devlet ve vakıf olmak üzere birçok eğitim yuvası açıldı. İstanbul, eğitimde üniversite sayısının fazlalığı ile Türkiye'deki liderliğini koruyor. Öğrenciler de köklü bir eğitim geçmişine sahip, kültürel zenginliğe haiz, ulusal ve uluslararası pek çok etkinliğe ev sahipliği yapan ve kariyer fırsatlarının geniş olduğu İstanbul'da yer alan üniversitelere büyük ilgi gösteriyor.

1 milyon 612 bin 868 öğrenci ev sahipliği yapıyor

AA muhabirinin YÖK'ten edindiği bilgilere göre, Türkiye genelinde 79'u vakıf ve 129'u

devlet olmak üzere 208 üniversite bulunurken, bunlardan 60'ı İstanbul'da yer alıyor. İstanbul'daki 60 üniversitede ise ön lisansın doktora kadar 29 bin 294 farklı program mevcut. Bu programlarda özel statülü veya uluslararası öğrenciler dahil olmak üzere toplam 1 milyon 612 bin 868 kişi eğitim görüyor. Bu öğrencilerden 394 bin 351'ini, bu yıl kayıt yaptırarak oluşturuyor. Farklı illerden lisans ve ön lisans eğitimi için gelen 1 milyon 29 bin 991 öğrenci, İstanbul'da halihazırda öğrenim görürken, bu yıl 191 bin 549 öğrenci lisans-ön lisans kenti tercih etti. Bu yıl

Türkiye genelindeki üniversitelerin ön lisans ve lisans programlarına ait toplam 1 milyon 57 bin 820 öğrencilik kontenjanın yüzde 93,8'i doldu. İstanbul'daki 60 üniversitenin ön lisans ve lisans programlarına ait toplam 222 bin 135 öğrencilik kontenjanda ise yüzde 91,1 doluluğa ulaşıldı. Öğrencilerin kafasını en çok karıştıran "Hangi mesleği seçmeliyim?" sorusuna bu yıl pek çok yanıt daha eklendi. Çağın içinde bulunduğu dönüşümle birlikte başta dijitalleşme, siber güvenlik, büyük veri ve oyun tasarımı alanlarında yeni programlar açıldı. İstanbul'da da söz konusu

alanlarda 167 ön lisans, 308 lisans, 362 yüksek lisans ve 101 doktora olmak üzere toplam 938 yeni program, 2024-2025 Yükseköğretim Akademik Yılı'nda eğitime başladı. Yeni açılan programlardan bazıları ise ön lisansla Bilişim Güvenliği Teknolojisi, Nükleer Tıp Teknikleri, Gemi Makineleri İşletmeciliği, lisans alanında Dijital Oyun Tasarımı, Antropoloji, Veri Bilimi ve Analitiği, Siber Güvenlik Mühendisliği, Su Bilimleri ve Mühendisliği, İklim Bilimi ve Meteoroloji Mühendisliği ile Robotik ve Otomasyon Sistemleri Mühendisliği oldu. ●İSTANBUL-AA

Oyuncak araba tutkunu çocuk arabalarını evindeki "müze" gibi alanda sergiliyor

Van'ın Edremit ilçesinde 11 yaşındaki Yusuf Eymen Durmaz, topladığı birbirinden farklı 521 oyuncak arabadan oluşan koleksiyonunu evindeki vitrinde özenle saklıyor. Kavurma Mahallesi'nde yaşayan Muhammed Hanefi ve Şengül Durmaz çiftinin iki çocuğundan biri olan Yusuf Eymen Durmaz, 6 yıl önce İstanbul'da ziyaret ettiği Rahmi Koç Müzesi'nde gördüğü arabalardan esinlenerek oyuncak araba biriktirmeye başladı. Gittiği illerde gördüğü modelleri satın alan, anne ve babasından da destek gören Durmaz, binek otomobil, Formula-1, cip, arazi aracı, otobüs, kamyon gibi birbirinden farklı modelde 521 oyuncak arabadan oluşan koleksiyonunu duvarlarına monte edilen vitrinde özenle mu-

hafaza eden Durmaz, tutkunu haline gelen oyuncak arabaların marka, model ve özelliklerini de öğrendi. Evine gelen misafirlere arabaları tanıtan Durmaz, koleksiyonunu eğitim gördüğü okula da götürerek arkadaşlarına gösterdi. Gezdiği illerde farklı oyuncak arabalar satın aldığı anlatan Durmaz, "Rahmi Koç Müzesi'ni gezerken birçok araba gördüm. Oradan ilham alarak koleksiyon yapmaya başladım. Şimdiye kadar 521 araba topladım. Her biri birbirinden farklı. Aynı olanları matkapla açarak eklemeler yapıyorum ya da boyuyorum. Evimizde yaptığımız vitrinde saklıyorum. Herkes çok güzel karşılıyor. Farklı modellerden araçlar var. Böylece hem telefonda hem de internetten uzaklaşmış oluyorum." diye konuştu. ●VAN-AA

İstiklal Yolu'nu at sırtında geçecekler

Tarihi İstiklal Yolu, Cumhuriyet'in 101. yılında atlarla geçilecek. Binicilik ve Kültür Derneği, Kurtuluş Savaşı'nda İnebolu Limanı'na gelen silah ve cephanenin Anadolu'ya sevk edildiği 95 kilometrelik güzergahta etkinlik düzenledi. Dernek Başkanı Zeki Kütük, etkinlik öncesinde yaptığı konuşmada, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamaları çerçevesinde 40 binici ile İstiklal Yolu'nu

geçeceklerini söyledi. Tarihi yolu, at sırtında katedeceklerini anlatan Kütük, "Farklı şehirlerden gelen biniciler ile Milli Mücadele ruhunu yaşatmak istiyoruz. Farklı zamanlarda bir araya geliyoruz. Bugün de ikincisini düzenlediğimiz İstiklal Yolu sürüşü için bir aradayız. Türkiye'nin her yerinden atlar ve biniciler geldi." dedi. Kütük, İnebolu ilçesinden başlayıp Kastamonu'da sona erecek olan etkinliğin 3 gün süreceğini aktardı. ●BİLECİK-AA

FOTOĞRAF: AA

SAHA EXPO 2024, 100 binden fazla ziyaretçiyi ağırladı

Türkiye'nin ve Avrupa'nın en büyük sanayi kümelenmesi olan SAHA İstanbul tarafından organize edilen SAHA EXPO Uluslararası Savunma, Havaçılık ve Uzay Sanayii Fuarı'nı 100 binden fazla kişi ziyaret etti. SAHA İstanbul tarafından organize edilen, Cumhurbaşkanlığı himayelerinde, 6 bakanlık ve Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı'nın destekleriyle düzenlenen SAHA EXPO, Anadolu Ajansı'nın global iletişim ortaklığı ile 22-26 Ekim tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi'nde gerçekleştirildi. SAHA İstanbul'dan yapılan açıklamaya göre, bu yıl 90 bin metrekareye yayılan fuara, 120 ülkeden 1478 firma katıldı. Yabancı ülkelerden resmi, ticari heyetleri ağırlayan fuarda, yerli ve milli teknolojiler dünyaya açılırken, 25 bin birebir görüşme yapıldı. 100 binden fazla ziyaretçiyi ağırlayan fuarda, 5 günde, 4 milyar 332 milyon dolarlık ihracat anlaşması olmak üzere top-

lam 6 milyar 189 milyon dolarlık 133 anlaşmaya imza atıldı. Geleceği şekillendiren teknolojilerin yer aldığı fuarda, yerli ve yabancı çok sayıda firma, kurum ve kuruluş en son ve yeni ürünlerini sergileme fırsatı buldu. Fuar kapsamında yerli ve milli imkanlarla üretilen çok sayıda ürün sergilendi, 300'den fazla ürün tanıtım etkinliği yapıldı. Fuar kapsamında 5 kta ve 35 ülkeden 178 yabancı alım heyeti bulundu. SAHA EXPO 2024'ü farklı ülkelerden 26 bakan, 6 genelkurmay başkanı ziyaret etti. SAHA EXPO'da Türk savunma sanayisinin geliştirdiği son teknolojiler ziyaretçilerle buluştu. ASELSAN, uçtan uca milli ve güvenli haberleşmeye olanak sağlayan yeni ağ tabanlı haberleşme sistemlerini, özgün mühendislik eseri yeni elektronik harp podlarını, hava tehditlerine karşı ileri çözümler sunan yeni anti drone sistemlerini ilk kez SAHA EXPO'da tanıttı. ●İSTANBUL-AA

Ümraniye Belediyesi "Yarı Bizden" kampanyasında gaza bastı

UFUK AKYILDIZ

Ümraniye Belediyesi tarafından ilçe-deki tüm riskli binaların dönüşümü için gaza basıldı. Kentsel dönüşüm kapsamında başlatılan kampanyaya riskli yapı sahipleri, E-Devlet başvurusuna gerek kalmadan direkt başvurabilecekler. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının desteğiyle Ümraniye Belediyesi Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü tarafından yürütülen kampanyanın detayları ve şartları ile ilgili hak sahiplerine rehberlik ediliyor. Kampanyaya başvuru yapabilmek için ilk olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bağlı lisanslı kuruluşlar aracılığıyla karot testi yapılarak yapının risk durumu belirleniyor. Riskli yapı statüsü kazanan binalar için hak sahipleri, ortak kararlar seçecekleri yüklenici firma ile anlaşma yaparak projelendirme ve yapı ruhsatı işlemlerini tamamlıyor. Ardından kat irtifakı işlemlerinin yapılmasıyla birlikte "Yarı Bizden" desteği için ilçe belediyelerine başvuruda bulunabiliyor. Destek kapsamında, bir konutu için hak sahibine 700 bin lira hibe ve 700 bin lira kredi imkanı sunulurken, diğer her bir konut için ise 1 milyon 400 bin lira kredi desteği veriliyor. Aynı şekilde, iş yeri sahiplerine de bir dükkân için 350 bin lira hibe ve 350 bin lira kredi, diğer her bir dükkân için 700 bin lira kredi sağlanıyor. Ödemeler, hak sahiplerinin belirlediği yüklenici firmaya belirli aşamalarda yapılıyor ve inşaat sürecinin ilerlemesine göre taksitlerle tamamlanıyor.

100 bin lira tahliye desteği

Yeni projelerde otopark ve sığınak alanları inşaat alanı hesaplamasına dahil edilmeyerek hak sahiplerinin mağduriyet yaşamaması engelleniyor. Ayrıca, tahliye destekleri tek seferde 100 bin lira olarak sağlanıyor. Bu destek, konut ya da iş yerinde kiracı varsa kiracıya, değilse ev sahibine ödeniyor. Kredi geri ödemeleri, yapı ruhsatının alınmasından iki yıl sonra başlıyor ve on yıla kadar vade imkanı sunuluyor.

Zeytinburnu Uluslararası Cumhuriyet Koşusu, 2024 yarışmacının katılımıyla gerçekleşti

VECHEDDİN ARVAS

Cumhuriyetin 101. yıl dönümünde bu yıl 15. kez düzenlenen Zeytinburnu Uluslararası Cumhuriyet Koşusu, 2024 profesyonel ve amatör koşucunun katılımıyla gerçekleşti. Zeytinburnu Belediye Başkanı Ömer Arısoy'un start vermesiyle başlayan koşuda, atletler kıyasıya mücadele etti. Zeytinburnu Belediyesi'nin bu yıl 15. kez düzenlediği ve Cumhuriyetin 101. yılı dolayısıyla gerçekleşen Zeytinburnu Uluslararası Cumhuriyet Koşusu, Zeytinburnu Belediye Başkan

kanı Ömer Arısoy'un start vermesiyle başladı. Yarışta yurt içi ve yurt dışından olmak üzere toplamda 2024 atlet kıyasıya mücadele ederken, Kenyalı atlet James Kipkoei Kipkoech yarışmayı birinci olarak tamamladı. Kadınlar kategorisinde ise yine Kenyalı Daisy Jeptoo Kimel birinci olurken, altın madalya almaya hak kazandı. 7'den 70 farklı yaşlarda binlerce yarışmacının mücadelesinde renkli anlar ortaya çıkarken, açıklamalarda bulunan Belediye Başkanı Arısoy, "Cumhuriyet Zeytinburnu'nda bir farklı kutlanır, bu yılda coşku ile kutladık"

dedi. Cumhuriyet'in 101. yılını coşkuyla kutladıklarını Ömer Arısoy, "Zeytinburnu Cumhuriyet Koşumuzun bu yıl 15.'ini yaptık. Çok şükür huzur içerisinde tamamlandı koşumuzu, bu yıl 2024 sporcumuz katıldı, koşumuza, hepsine teşekkür ediyorum. Bu vesileyle Cumhuriyetimiz bu topraklarda ilelebet payidar olsun diyoruz. Coşkuyla kutluyoruz her yıl olduğu gibi. İnşallah önümüzdeki yıllarda da bu güzel etkinliği devam ettireceğiz. Cumhuriyet Zeytinburnu'nda farklı kutlanır, bu yılda coşku ile kutladık"

dedi. Yarışmayı derece ile bitiren Halil Sade ise, "Zor bir parkurdu ama elimden gelenin en iyisini yaptığımı düşünüyorum. İyi koştuğumu biliyorum ama daha iyi-

si olacağına inanıyorum. Sıralamamdan çok memnun değilim ama gelecek yıl daha iyi olacak. Tüm rakiplerimi de tebrik ediyorum" diye konuştu.

Yesevi'nin 'Fakrnamesi' minyatürle buluştu

Türk dünyasının manevi lideri Hoca Ahmet Yesevi tarafından insanlığa miras bırakılan 'Fakrname' adlı eseri, minyatür sanatıyla buluştu. Esenler Belediyesi'nin ev sahipliğini yaptığı "Minyatürlerle Fakrname" sergisi minyatür sanatçısı Jahongir Ashurov'un ve nakkaş arkadaşlarının 1 yıllık çalışması sonucu sanatseverlerle buluşuyor.

Esenler Belediyesi, Türkler arasında İslamiyet'in ve tasavvufun yaygınlaşmasına öncülük eden Hoca Ahmet Yesevi'nin tasavvufi incelemlerini, tarikât adabını, usulünü, erkânını anlattığı 'Fakrname'yi minyatür sanatıyla buluşturan "Minyatürlerle Fakrname" sergisine ev sahipliği yapacak. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi İslam Sanatları Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliğiyle Jahongir Ashurov'un yürütücülüğünde gerçekleşen projede Aysun Mirzeoğlu, Efnan Yüce ve Meral Üztetik tarafından yapılan 20 eser yer alıyor. Açılışı, 30 Ekim'de Taksim Camii Kültür Sanat Merkezi'nde yapılacak 'Minyatürlerle Fakrname' sergisi, 6 Kasım'a kadar ziyaret edilebilecek.

Bir yıllık çalışma

Minyatür sanatçısı Jahongir Ashurov, proje fikrinin 2020

MUSTAFA ŞAHİN

yılında ortaya çıktığını söyleyerek "Esenler Belediyesi, Hoca Ahmet Yesevi'ye atfettiği kültür sanat sezonunda bize de böyle bir çalışma teklifini sundu. Fakrname ile ilgili konuların minyatür sanatıyla süslememiz istendi. Bir yılı aşkın

süredir Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi İslam Sanatları Uygulama ve Araştırma Merkezi bünyesindeki nakkaşhanede arkadaşlarımızla birlikte çalışmalarımızı gerçekleştirdik. Projenin eslekleri ve tasarımları tama-

men bana ait" ifadelerini kullandı. Ashurov, böyle bir çalışmanın ilk kez yapıldığını ifade ederek "Fakrname ile ilgili böyle bir çalışmanın yapılabildiği bilinmiyor. Bu nedenle bir ilk diyebiliriz. Ahmet Yesevi'nin çok derin

bir felsefesi var. Eserlerimizle Yesevi ve öğretilerinin daha bilinir olmasına katkı sağlamak istedik. Bunu minyatür sanatıyla yapıyoruz. İslam sanatlarındaki minyatür, insanın teftikür dünyasının bir tasviri" diye konuştu.

Beylikdüzü Belediyesi'nden öğrencilere sosyal yardım

HARUN REŞİT AKÇAY

Beylikdüzü Belediyesi, ilçede yaşayan ihtiyaç sahibi öğrencilere sunduğu sosyal desteğe devam ediyor. Sosyal belediyecilik anlayışıyla yürütülen çalışmalar kapsamında giyim ve malzeme yardımında bulunuyor. Kadın ve Aile Müdürlüğü tarafından belirlenen 500 çocuğa her türlü eğitim desteği sunuluyor. Beylikdüzü Belediyesi eğitime katkıda bulunmak amacıyla, her yıl olduğu gibi bu yıl da ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarına yaptığı giyim yardımlarını sürdürüyor. Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde görev yapan sosyal hizmet uzmanları tarafından belirlenen ailelerin okul çağındaki çocuklarına düzenli olarak yapılan yardımlara, bu yıl okul çantası, bot ve mont da eklendi. Gürpınar Zübeyde Ana Sosyal Yaşam Merkezi'nde bulunan

müdürlük binasına gelen ailelere, çocukları için hazırlanan paketleri teslim edildi.

500 çocuğa eğitim desteği

Sosyal belediyecilik anlayışıyla sürdürülen desteklerin artarak devam edeceğini belirten Beylikdüzü Belediye Başkanı Mehmet Murat Çalık, "Beylikdüzü Belediyesi olarak ailelerin her daim yanlarında olarak onların ihtiyaçlarına katkı sağlamayı ve eğitime destek vermeyi oldukça önemsiyoruz. Kadın ve Aile Müdürlüğümüze müracaatta bulunan ve sosyal yardıma ihtiyacı anlaşılan ilköğretim, ortaokul ve lise çağındaki toplamda bin 500 çocuğumuza eğitim desteği sunuyoruz. Çocuklarımızın eksiklerinin tamamlanması için imkanlar dahilinde, ailelere ve öğrencilere her zaman desteğimizi sürdüreceğiz. İhtiyaç sahibi vatandaşlarımızın her daim yanındayız" ifadelerini kullandı.

Yedikule & Ayvansaray Bahçe'deki 'Bitki Hastanesi' ile bitkiler daha sağlıklı

Yedikule & Ayvansaray Bahçe'nin öne çıkan hizmetlerinden biri olan Bitki Hastanesi doğaseverlerin bitkilerine gereken özene göstererek daha sağlıklı bir çevre oluşturmalarına imkan tanıyor. Bitki sahipleri haftanın belirli günlerinde 10.00-16.30 saatleri arasında randevu almaksızın Bitki Hastanesi'ne gelerek bitkilerinin sağlık durumunu hakkında uzmanlardan destek alabiliyor. Toprak seçimi, sulama hataları, aşırı güneş ışığı ve yanlış budama gibi faktörler nedeniyle sağlığını yitiren bitkiler Bitki Hastanesi'nin uzman ekibi tarafından yapılan titiz çalışmalarla yeniden canlandırılıyor. Getirilen bitkiler öncelikle kapsamlı bir sağlık taramasından geçiriliyor ve toprağından besin değerine kadar her ayrıntı değerlendirilerek uygun tedavi yöntemleri belirleniyor. Böylece bitki sahipleri hem hızlı sonuç alıyor hem de ileride bitkileriyle ilgili daha bilinçli kararlar alabilmek için gerekli bilgilere erişiyor. Bitki Hastanesi'ne ana hedefi yalnızca tedavi sağlamakla kal-

MÜZEYYEN HÜLYA GÜNAY

mayıp bitki sahiplerine bilinçli bakım alışkanlıkları kazandırmak. Bu doğrultuda tedavi sonrasında da uzmanlardan destek alan bitki sahipleri bitkilerine daha iyi bir bakım süreci sunabiliyor. Verilen bilgiler arasında sulama sıklığı, doğru budama teknikleri, ideal toprak seçimi ve güneş ışığının etkileri gibi önemli konular yer alıyor. Bitki Hastanesi'nin sunduğu hizmetler bireysel faydanın ötesinde yeşil alanların korunmasına yönelik bilinçli bir hareketin de öncüsü. Daha sağlıklı bitkiler şehirdeki yeşil alanların artmasına ve doğayla daha dengeli bir yaşam ortamı

oluşturulmasına katkı sağlıyor. Bitki Hastanesi'nin tedavi hizmetleri doğaya duyarlı bir yaklaşımla yürütülüyor. Çevre bilincini artırmayı amaçlayan bu merkez bitki sahiplerine uzun vadede sürdürülebilir bir bakım eğitimi de sunuyor. Böylece bitkilerde karşılaşılan sorunlar yalnızca geçici çözümlerle değil, bilinçli bakım anlayışıyla kalıcı olarak çözümleniyor. Bireylerin bitkilerine gösterdikleri ilgiyle profesyonel ötesinde yeşil alanların korunmasına yönelik bilinçli bir bakıma dair doğru bilgileri edinmek isteyenler için de önemli bir kaynak olma niteliği taşıyor. Yedikule & Ay-

vansaray Bahçe'de bulunan bu merkez doğayla iç içe bir yaşam sürmek isteyenlere rehberlik etmeye devam ediyor. Bitki Hastanesi'nde sunulan hizmetler bitki türüne ve sağlık durumuna göre çeşitleniyor. Süs bitkilerinden ev bitkilerine, balkon bahçeciliği ile ilgilenenlerden profesyonel bahçecilere kadar herkes burada ihtiyacı olan desteği bulabiliyor. Aşırı veya yetersiz sulama, hastalık ve zararlılarla mücadele, yanlış toprak seçimi gibi konularda etkili çözümler sunuluyor. Bitki Hastanesi'ne getirilen bitkiler uzmanlar tarafından detaylı bir incelemeye alınıyor. Sorunun kaynağı belirlendikten sonra her bitki için özel bir tedavi planı oluşturuluyor ve bitki sahiplerine rehberlik edilerek yanlış bakım uygulamalarının önüne geçiliyor. Bu kapsamlı yaklaşım sayesinde bitkilerin yaşam süresi uzatılıyor ve sağlıklı büyüme ortamı sağlanıyor. Bitkilerine değer veren ve yeşil alanlarını korumak isteyen herkes Yedikule & Ayvansaray Bahçe'deki Bitki Hastanesi'ne gelerek uzmanlardan destek alabilir. Bitkilerinizin sağlığı için güvenilir bir adres arıyorsanız Bitki Hastanesi sizin için hazır.

Firmaların iş süreçleri yapay zeka destekli yazılımla planlanıyor

Dijital dönüşüme odaklanan Hitit Üniversitesi, geliştirdiği yapay zeka destekli yazılımla firmaların iş süreçlerini planlıyor. Hitit Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Anonim Şirketi ile Dalyan Makina işbirliğinde başlatılan proje kapsamında yapay zeka destekli süreç yönetim yazılımı geliştirildi. Geliştirilen yazılımla firmaların karar mekanizmaları, veri yönetimi ve gelecek tahmin modelleri gibi kritik süreçleri hızlı ve sistematik bir şekilde raporlanıyor. Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında Dalyan Makina özelinde geliştirilen yazılım, firmaya ait 110 bin cari ve 60 bin ürüne ilişkin verileri talep edilen yıla ve döneme göre anlık olarak işleyebiliyor. Finansal analizler de yapılan veriler, kullanıcıların ekranlarına raporlanarak gönderiliyor. Yazılımı geliştiren Hitit Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü Doktor Öğretim Üyesi Meryem Yalçınkaya, yazılımla Dalyan Makinanın kullandığı programlardan elde edilen verilere makine öğrenmesi, derin öğrenme tekniklerini uygulayarak geleceğe yönelik tahminlerin yapıldığını söyledi. Üretilen yeni modellerle ilgili parametrelere göre tahminler yapıldığını kaydeden Yalçınkaya, "Bu tahminlerden elde edilen sonuçları da internet ortamında web tabanlı bir panel üzerinden yöneticilere ve kullanıcılara sunuyoruz. Kullanıcılara ve yöneticilerimize de bu raporlar üzerinden geleceğe yönelik kararlarda, satışlarda ve alacak tahsilatı gibi kritik süreçlerde bir karar destek hizmeti sunuyoruz" dedi. Firma olarak yıllar öncesinden verileri bilgisayar ortamında tutmaya başladıklarını aktaran Dalyan Makina Yönetim Kurulu Başkanı Erkan Dalyan, "Bu verileri sadece işledik. Faturalarımızı kestik, stoklarımızı tuttuk ama bu yıllarca biriken veriyi bir şekilde kullanmamız gerektiğini düşündük" ifadelerini kullandı. ●ÇORUM-İHA

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fatih Kacır Türk Devletleri'nin bakanlarıyla görüştü

Bakan Mehmet Fatih Kacır; Azerbaycan Ekonomi Bakanı Mikayıl Cabbarov, Kırgızistan Ekonomi ve Ticaret Bakanı Daniyar Amangeldiev, KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanı Olgun Amcaoğlu, TDT Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev ile görüşmeler yaptı.

İstanbul'da gerçekleştirilen TDT Sanayi, Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Bakanları Toplantısı kapsamında, 12 çalışma grubu kuruldu. Çalışma gruplarında ortak AR-GE projelerinin fonlanması bilimsel araştırma burs ve değişim programları, Yapay Zeka-Dijital dönüşüm programlarının geliştirilmesi, üye gözlemci ülkelerde Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali'nin (TEKNOFEST), gençlik teknoloji programları düzenlenmesi, AR-GE ve tasarım merkezlerinin ortak projeler geliştirilmesi, ülkeler ve üyeler arasında ortak girişimlerin kurulması, gençlik gelişimi için

ortak projeler oluşturulması, yatırım fonu ve girişimcilik alanına öncelikle, yatırım işbirliği platformunun kurulması, Türkiye'nin Teknoloji Geliştirme Merkezi (TEKMER) modelinin üye ülkelerde uygulanması, sanayi alanında kapsamlı işbirliği zemini oluşturulması, organize sanayi bölgesi modelinin iyi örnek olarak üye ülke ve gözlemciler ile bilgi ve tecrübe paylaşımı, bu yöntemle sanayi işbirliklerinin sektörel olarak geliştirilmesi, sektörel temelli sanayi işbirliklerinin kurulması gibi konular ele alınacak. Sosyal medya platformu X'te konuyla ilgili açıklamalarda bulunan Kacır, şu

ifadeleri kullandı: "Türk Devletleri Teşkilatı 1. Sanayi, Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Bakanları Toplantısı marjında, Azerbaycan Ekonomi Bakanı Mikayıl Cabbarov, Kırgızistan Ekonomi ve Ticaret Bakanı Sayın Daniyar Amangeldiev, KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanı Sayın Olgun Amcaoğlu, Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Sayın Kubanıçbek Ömüraliyev ile verimli görüşmeler gerçekleştirdik. Türk Dünyası ülkeleri olarak aramızdaki işbirliğini derinleştirecek, bilim, teknoloji, inovasyon ve sanayi alanlarında somut projeleri hızla hayata geçireceğiz." Kacır, sosyal medyadaki

bir diğer paylaşımında ise Türk Devletleri Teşkilatı'nın üye ülkelerinin güçlü birlikteliğinin, yarınlar için bir başlangıç noktası olacağını altını çizerek, sözlerini şöyle tamamladı: "Sanayi, bilim, teknoloji ve inovasyon alanlarında işbirliğimizi daha da ileri taşıyacak ortak hedefleri belirledik. Bu hedefler, Türk dünyasının yarınlarına ışık tutacak; üye ülkelerle aramızdaki güçlü bağları daha da pekiştirecektir. Kabul ettiğimiz Bakanlar Bildirisi ve Eylem Planı; sadece bakanlıklarımızı değil, özel sektör, akademi ve araştırma kuruluşlarımızı da kapsayarak kalıcı işbirliklerinin temelini atmaktadır. Türk

devletlerinin güçlerini birleştirdiği bu yapının, tüm coğrafyamız için yeni bir dönemin kapısını aralayacağına inancımız tamdır. Bu adımlar, aramızdaki dayanışmayı derinleştirecek, coğrafyalarımız arasında güçlü bir bağ oluşturarak ortak hedefler doğrultusunda bir arada ilerlemize olanak sağlayacaktır. Bugün, Türk Devletleri Teşkilatı'nın tüm üyeleri; sanayide, bilimde, inovasyonda ve teknolojiye el ele vererek, geleceğimizi birlikte inşa etme kararlılığımızı dünyaya göstermiştir. Bu irade, ortak yarınlarımızı güvenle inşa edeceğimizin en güçlü teminatıdır." ●İSTANBUL-AA

Somali Savunma Bakanı Nur'dan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Bayraktar'a anlamlı hediye

Somali Savunma Bakanı Nur, Oruç Reis gemisinin Mogadişu Limanı'ndaki karşılama töreninde Bakan Bayraktar'a Osmanlı donanmasının Aden Körfezi'nde deniz yollarını korurken sergilediği gücü tasvir eden 16. yüzyıldan kalma tabloyu hediye etti. Somali Savunma Bakanı Abdulkadir Mohamed Nur, sosyal medya platformu X'te yaptığı paylaşımında, Oruç Reis'in Mogadişu'ya gelişini kutlayarak, "Türk-Somali ilişkilerinde, 2011 yılında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın umudun tükenmediği bir anda Somali'ye umut taşıyan bir uçakla Mogadişu Havalimanı'na iniş yapılmıştı. Aradan geçen 13 yıl içinde bu dostluk daha da derinleşti. O gün taşıyan umutla başlayan bu dostluk yolculuğu, bugün Türkiye'den gelen umut yüklü bir geminin Mogadişu Limanı'na demirlemesiyle yeniden anlam kazanıyor." ifadelerini kullandı. Bu süreçte Somali'nin Türkiye'nin taşıdığı umut ışığıyla geleceğe güvenle bakan, bölgesinde iddialı bir ülke olarak yeniden

ayağa kalkacağını belirten Nur, şunları kaydetti: "İnşallah, Oruç Reis ve ona eşlik eden donanmanın burada yürüteceği çalışmalarla Somali, eski ihtişamına kavuşacak gücü kendisinde daha fazla bularak Afrika'nın parlayan yıldızı haline gelecektir. Her arayan bulamaz ama bulanlar arayanlardır! İşte bizler de bu inançla, Somali'yi kalkandıracak, geleceğe daha büyük bir umutla baktığımız her adımı aramaya, dostlarımızla ortak vizyonumuzu ileriye taşımak için durmadan çalışmaya devam edeceğiz. Bir Türk şaire atıfla bir kez daha hatırlatmak isterim ki, bizim kuvvetimiz bu büyük dünyada yalnız olmamızdır. Çok şükür ki aynı ekmeğe, aynı hürriyete, aynı hasret için ölebileceğimiz dostlarımız var. Ayrıca, vefasıyla her daim yanımızda olan aziz Türk milletine ve sabırla müreffeh geleceği inşa eden Somali halkına en derin şükranlarımızı sunmak isterim. Somali'ye ve Türk-Somali kardeşliğine olan inancımız daima yaşayacak, her daim yolumuzu aydınlatacaktır." ●ANKARA-AA

Türk müteahhitlerin en büyük pazarı Suudi Arabistan oldu

Türk müteahhitler yılın 9 ayında 2,3 milyar dolarla yurt dışında en çok Suudi Arabistan'da iş üstlendi. Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) İnşaat Sektörü Analizi Raporu'nun ekim ayı sayısını yayımladı. Raporda, bu yıl ocak-eylül döneminde Türk inşaat sektörü tarafından yurt dışında 11,8 milyar dolar tutarında 161 proje üstlenildiği bildirildi. Sektörün uluslararası proje portföyü büyüklüğünün, 137 ülkede üstlenilen 12 bin 297 projeye 515,8 milyar dolara ulaştığını aktardığı raporda, "Yılın 9 ayında yurt dışında en çok iş üstlenilmiş ülke 2,3 milyar dolarla Suudi Arabistan olurken, 1,7 milyar dolarla Cezayir ikinci, 1,2 milyar dolarla Gabon üçüncü sırada yer almıştır." ifadesi

kullanıldı. Yılın üçüncü çeyreğinde dezenflasyon sürecinin etkilerinin inşaat sektöründe daha da belirginleştiğinin ve sıkılaştırma politikalarının finansman üzerindeki etkisinin ağırlaştırıldığının belirtildiği raporda, "Özellikle kredi büyümesine getirilen sınırlar, yüksek finansman maliyetleri ve likiditenin azaltılması, önümüzdeki dönemde inşaat sektörünün büyümesini sınırlayacak en önemli unsurlar olarak öne çıkmıştır." değerlendirilmesinde bulunuldu. Raporda, yurt dışında üstlenilen projelerde Türk bankalarının teminat mektuplarının doğrudan kabul edilmemesi sorununun çözümü için çalışmaların TMB öncülüğünde sürdürüldüğü de kaydedildi. ●ANKARA-AA

TAV, havalimanlarını yaratıcı girişimlere açtı

TAV Havalimanları'nın geleceğin havalimanları ve mobilite çözümlerinde inovasyonu teşvik etmek amacıyla bu yıl ikincisini düzenlediği ve 15 finalistin katıldığı "Airport Innovation Days" etkinliğinde, ilk 3'e giren girişimler ödüllendirildi. TAV Havalimanları Murahhas Yönetim Kurulu Üyesi Franck Meryde, etkinliğin açılışında yaptığı konuşmada, "TAV Havalimanları olarak yılda 336 milyon yolcuya hizmet veren dünyanın en geniş havalimanı işletmeciliği platformu Groupe ADP'nin bir parçası olduklarını belirterek, "Küresel ayak izimiz 33 ülkede 110 havalimanına ulaşıyor." dedi. Ankara Esenboğa Havalimanı'nın da bu ağına önemli bir üyesi olduğuna dikkati çeken Meryde, havalimanı işletmeciliğinin uzun vadeli bir bakış gerektirdiğini söyledi. Meryde, büyümenin her zaman odaklarında yer aldığını dile getirerek, şu ifadeleri kullandı: "Stratejimizin üç ana ayağı var. Bunlar yolcu deneyimi, sürdürülebilirlik ve dijitalleşme. Çevreye olan etkimizi en aza indirmek,

yolcularımıza en iyi seyahat deneyimini sunmak ve operasyonlarımızı verimli hale getirmek için çalışıyoruz. Bu hedeflere giderken girişimcilik ekosisteminden yararlanıyoruz ve girişimlere destek veriyoruz. Hem gündelik operasyonlarımız hem de uzun vadeli hedeflerimizde girişimlerle işbirliği yapmayı amaçlıyoruz." Ankara Esenboğa Havalimanı Genel Müdürü Nuray Demirel'in konuşmasının ardından finalist girişimler, jüri, katılımcılar ve yolculara sunumu gerçekleştirdi. Etkinliğe yolcular da ilgi gösterdi. Ön değerlendirmeyi geçerek etkinliğe katılan girişimler, "Havalimanı Operasyonları", "Yeşil Havalimanı" ve "Yolcu Deneyimi" olmak üzere 3 farklı kategoride yer aldı. Birincilik ödülünü kazanan Sensemore, makinelerin performansını ve güvenilirliğini optimize etmek için en son teknolojiyi ve yapay zeka destekli araçları kullanıyor. Arzaları, gerçekleştirilmeden öngörerek bakım sürelerini ve maliyetlerini azaltıyor. ●ANKARA-AA

Bireysel emeklilik sistemi katılımcı sayısının 2025'te 17,6 milyona yükselmesi hedefleniyor

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) katılımcı sayısının bu yıl sonunda 16,5 milyona, 2025'te 17,6 milyona ulaşması bekleniyor. AA muhabirinin 2025 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinden derlediği bilgiye göre, "finansal sistemin geliştirilmesi ve sigortacılık" programının başlangıç ödeneği, bu yıl için 33,2 milyar lira olurken, gelecek yıl için 75 milyar 994 milyon lira ödenek ayrıldı. Söz konusu ödenek, 2026 yılı için 93 milyar 565 milyon 663 bin lira, 2027 yılın için de 115 milyar 847 milyon 451 bin lira olarak öngörüldü. BES ve Otomatik Katılım Sistemi (OKS), devletin sağladığı teşviklerle birlikte tasarrufların artırılmasında önemli rol oynuyor. Bu uygulamaların, uzun vadeli tasarrufların artırılması bakımından geliştirilmesi önem taşıyor. BES katılımcı sayısı ve üretilen kişi başı brüt prim miktarının gayrisafi yurt içi hasılaya (GSYH) oranının artırılması da amaçlanıyor. Sisteme katılımın bütün gelir gruplarında yaygınlaştırılması, böylelikle yurt içi tasarrufların artırılması ve sistemde kalış süresinin uzatılması için gerekli teşvik mekanizmalarında iyileştirme yapılması için çalışmalar yürütülüyor. Bütçe teklifine göre, BES katılımcı sayısının bu yılın sonunda 16,5 milyona, 2025'te 17,6 milyona ulaşması hedefleniyor. Bu sayının 2026'da 18,2 milyona, 2027'de ise 18,8 milyona çıkarılması öngörüldü. Kişi başına prim üretiminin de 2024 sonunda 11 bin 750 lira, gelecek yıl 14 bin 306 lira, 2026 yılında 17 bin 143 lira ve 2027'de de 19 bin 804 lira olması bekleniyor. BES fon tutarının da yıl sonunda 1 trilyon 271 milyar 443 milyon lira, 2025'te ise 1 trilyon 449 milyar 445 milyon lira olacağı öngörüldü. Bu tutar için 2026 yılında 1 trilyon 579 milyar 895 milyon lira, 2027'de 1 trilyon 658 milyar 889 milyon liralık hedef belirlendi. ●ANKARA-AA

Tüketicilere gıdada 'gizli zam' ve 'yalancı indirim' uyarısı

Tüketici Konfederasyonu (TÜKONFED) Başkanı Aydın Ağaoğlu, özellikle gıda ürünlerinde gramajlar düşürülerek yapılan "gizli zam" ve fiyatın yükseltip tekrar düşürülmesiyle "indirim" gibi gösterilen yalancı kampanyalara dikkat edilmesi uyarısında bulundu. Bir süre önce 5 litrelik iki teneke zeytinyağı aldığını anlatan Ağaoğlu, "Para verip aldım. O zeytinyağlarından birinin 5 litresi 700 liraydı. Bir diğeri 750 liraydı. Beş litrelik bir erken hasat taş baskı natürel zeytinyağı bu fiyata mümkün değil. Bunu biliyorum. İki tenekeyi para verip aldım. Aldıklarından birisi Tarım ve Orman Bakanlığının açıkladığı tağışlı ürünler listesinde yer aldı. Öbürünü de Bakanlığın İstanbul İl Laboratuvarına götür-

düm. Oraya da para ödeyerek analize bıraktım. Sonuçlarını almca konuşuruz" diye konuştu. Tağış ve taklitte tüketiciler kandırıldığı gibi büyük markalı firmaların da başka yollarda aldatıldığını vurgulayan Ağaoğlu, şöyle devam etti: "Gramaj oyunlarıyla bir de gizli zamlar var. Paketli gıdalarda gramajı düşürüyorlar ama paket aynı paket fiyat aynı fiyat. Tüketici bunu aynı fiyat diye alıyor ancak zamlı aldığını bilmiyor. Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliği'nde 'Tüketicilere sunulan bir malda birim fiyatını farklılaştırarak şekilde adet, uzunluk, ağırlık, alan, hacim ölçüleri ve benzeri unsurlardan birinde değişiklik yapılmasına rağmen, değişiklik yapılmadığı

düşüncesi uyandıran yanıltıcı ambalajlama uygulamaları' maddesi bulunuyor. Bu maddeye göre gizli zamlı tüketiciciyi aldatanlara 550 bin liraya kadar ceza uygulanabiliyor."

Yalancı indirimde de dikkati çeken Ağaoğlu, şunları kaydetti: "Hakikaten bunu insanlara yeterince anlatamadım. İndirim yapıyorlar diyebilmesi için firmanın o ürünün son 30 günde satıldığı en düşük fiyatı baz alması lazım. Yani 100 liraya satmış, 120 ya da 150 liraya satmış, 150 lira üzerinden indirim uygulayamaz. 100 lira üzerinden indirim yapabilir. Bunu fark eden tüketiciler Ticaret Bakanlığına başvurmalı. Otuz gün geriye dönüp satıyorsunuz. 100 liradan satmış en düşük. Yüz liradan

daha ucuza satıyorsa indirim diyebilir. Mesela 90 liraya satıyorsa ona indirim yaptın denebilir. Yalancı indirim olduğu takdirde bununla ilgili idari para cezasına

muhatap olacaktır. Fiyatı yükseltip sonra indirim yaptık demek tüketiciciyi yanıltıcı uygulamalardır ve cezayı gerektirir."

Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığının her ürünü takip etmesinin mümkün olmadığına dikkati çeken Ağaoğlu, denetimde tüketicilere büyük görev düştüğünü söyledi. Şikâyetle ilgili büyük kolaylıklar sağlandığını dile getiren Ağaoğlu, "2025'te değerlendirme oranı da artacaktır ancak bu yıl için 104 bin liraya kadar olan uyumsuzluklarda Tüketici Hakem Heyetleri yetkili. Cep telefonları, çamaşır ve bulaşık makineleri, buzdolaplarında yaşanan sıkıntılarda bile fiyatları açısından mahkemeye gitmeden bu yolla çözüm yolu aranabilir" dedi. ●ANKARA-İHA

Galericiler: "Araç piyasası faiz oranlarının düşmesini bekliyor"

Konya'da pandemi süreciyle başlayan araç fiyatlarındaki artışın günümüze kadar ulaştığını belirten galericiler, faizlerin düşmesiyle birlikte iç piyasada hareketlilik oluşmasını bekliyor.

otomotiv sektörü pandemi döneminde yaşanan üretim, çip krizi ve ham madde sorunuyla sekteye uğradı. Bu süreçte araç fiyatları artarken, son 1 yıl içerisinde ikinci el araç satışlarının yüzde 25 gerilediğini belirten galerici esnafı, araç piyasasının hızlanması için faizlerin düşmesiyle iç piyasada hareketlilik oluşmasını bekliyor. Pandemi sürecinde zaman zaman bayilerde araçların olmadığı, karaborsa üzerinden satılmasıyla başlayan sorunlara değinen Konya Oto Lastik, Oto Yıkama ve Oto Galerici Esnaf Odası Başkanı Abdullah Acıbadem, "Su an bayilerde istediğiniz araç, istediğiniz modele rahat bir şekilde ulaşabiliyorsunuz. Tabii burada arz talep düşüğü için vatandaş, bayiye gidip istediği arabayı alabiliyor ve bayiler de artık stoklarındaki araçları satabilmek için, araç biriktirmek için farklı kampanyalar yapıyor. İşte markalar 12 ay

kadar sıfır faiz gibi belirli tutarlara bir uygulama yapıyor, bazıları çok düşük faiz oranlarında kampanyalar yapıyor ellerindeki araçları satabilmek ve hızlı sattıkları arabaları aynı şekilde devam ettirebilmek adına. Tabii biz hep şunu söylüyoruz; eskiden sıfır bir araçta, 1 milyonluk bir araba bayideki sıfır fiyatıyla aynı 2024 model

bir aracın plakası takıldığı an yüzde 7 ile yüzde 10'a kadar bir değer kaybı olurdu. Bugüne baktığımız zaman şu anda bu değer kayıpları özellikle bazı araçlarda yüzde 20 ile yüzde 25'lere kadar çıktı. Yani aracı sıfır bayiden aldığınız zaman plakası takıldı, tescilli yapıldıktan sonra 1 milyonluk arabada şu an için 750 ila 800 bin lira-

lan görüyoruz. Bu da piyasanın yavaş gitmesinden dolayı insanlarda hep bir beklenti var. İşte fiyatlar daha da düşer mi, fiyatların düşmesinin imkanı yok. Çünkü sıfır araçlara her ay periyodik neredeyse bir zam geliyor. Bu zaman zaman döviz kuruyla alakalı zaman zaman yurt dışındaki imalatın üretimin de artış maliyetlerinden dolayı.

Tabii bu da ne yapıyor dersek sürekli araç fiyatlarına zam yapıyor" dedi. Sektörün yükselen faiz oranlarıyla yakından etkilendiğinin altını çizen Acıbadem, "En önemlisi Merkez Bankası'nın faizi son zamanlarda sabit tutması. Burada aslında faizlerin geriye düşme ihtimalini zaman gösterecek, biz de bunu bekliyoruz. Burada vatandaşın daha öncesinde yatırım amaçlı araç aldığı parayı, sermayesini gidip faizli mevduat hesabına yatırması zaten ortadaki sadece otomobil değil, gayrimenkul de dahil genel piyasada ticaretin önünü kapatmış oldu. Şu an bankalarda bekleyen çok yüksek mevduatlar var faize yatırılmış. Bu para faizden çıktığı an faizlerin düşmesiyle birlikte kesinlikle iç piyasada hareketliliği oluşturacak. Bu hareketlilik oluştuktan sonra da muhakkak ki araçlardaki, aradaki ilk başta söylediğim makas kesinlikle kapanmış olacak" ifadelerini kullandı. ●KONYA-İHA

Kiracı ve ev sahibine fayda sağlayacak e-Devlet'ten kira sözleşmesi hizmetinde son aşamaya gelindi

Hazine ve Maliye Bakanlığı, kira sözleşmelerinin e-Devlet Kapısı üzerinden güvenilir şekilde hazırlanmasına dair reform niteliğindeki hizmete ilişkin çalışmasını tamamladı. Hizmet, kiracılar ve ev sahipleri için kısa süre içinde devreye alınacak. AA muhabirinin edindiği bilgilere göre Bakanlık birimleri, e-Devlet Kapısı üzerinden yapılacak kira sözleşmesi işlemlerine ilişkin hazırlıklarını bitirdi. Bu sözleşmelerin e-Devlet üzerinden düzenlenmesine ilişkin çalışma, vatandaşların bu yöndeki uyuşmazlıkların çözülmesine ilişkin talepleri üzerine başlatıldı. Reform niteliğindeki çalışmada Bakanlıkça Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi destek sağladı. Bakanlık çalışmasına göre, bu hizmet e-Devlet Kapısı üzerinden "Kira Sözleşmesi İşlemleri" başlığıyla verilecek ve iki aşamalı devreye alınacak. Kısa sürede vatandaşların erişimine açılacak ilk aşamada, taşınmaz sahibi gerçek kişi tarafından e-Devlet Kapısı üzerinden hazırlanacak sözleşme,

kiracı tarafından yine e-Devlet üzerinden onaylanacak. Hizmetin ikinci aşaması da yıl sonuna kadar kullanıma sunulacak. Böylece, emlak danışmanları ve yetki verilen kişiler, sözleşme hazırlayıp taşınmaz sahibi ve kiracının onayına sunabilecek. Hizmetle kira sözleşmeleri, zaman damgalı "barkodlu belge" olarak oluşturulacak ve belge doğrulama işlemi yapılabilecek. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, bu hizmetin tüm kesimler için fayda sağlayacağına işaret ederek, şunları kaydetti: "Vatandaşlarımız, e-Devlet Kapısı'yla kira sözleşmesi işlemlerini mekandan bağımsız, zaman ve belge maliyeti olmadan hızlı, kolay ve güvenilir şekilde yapabilecek. Uygulama, vatandaşların güvenilir bir devlet platformunda sözleşme oluşturmaya fırsat tanyacak. Vatandaşlarımız kurumlara kira sözleşmelerini iletme yükünden de kurtaracak. Bürokrasi daha da azalacak. Ayrıca, Türkiye Gayrimenkul Değer Haritası'nı oluşturulması için veri temin edilecek." ●ANKARA-AA

Karabük'te safran hasadı yapıldı

Karabük'ün Safranbolu ilçesinde safran hasadı gerçekleştirildi. Yukarıçiftlik köyü Ketan Mahallesi'nde İsmail Yılmaz'a ait safran tarlasında düzenlenen etkinlikte, katılımcılar tarlayı gezerek safran hasat etti. Safranbolu Belediye Başkanı Elif Köse, gazetecilere, 8. Safran Festivali'ni, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Anonim Şirketinin (TUSAS) Ankara'nın Kahramankazan ilçesindeki yerleşkesine yönelik terör saldırısını nedeniyle hasat etkinliğine dönüştürdüklerini belirterek, saldırdığı şehit olanlara Allah'tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı diledi. Safranın, ilçe için çok kıymetli bir baharat olduğu- na işaret eden Köse, "2015'ten bu yana ilçede safran üretimi artmaya başladı. Bu çok sevindirici. Katma değeri çok yüksek. Safranbolu safranını Avrupa coğrafisi için de aldı. Bundan sonra safran üretiminin artacağını ümit ediyorum." diye konuştu. Köse, her geçen yıl hasat zamanı ilçeye ilginin arttığını dile getirerek, "Turizm, Safranbolu için çok

önemli bir gelir kaynağı. Herkesi Safranbolu safranını yerinde görmeye ve hasat etmeye davet ediyorum." dedi. Hasada katılan Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ferah Budak, safranın nasıl yetiştirildiğini ve üretildiğini tanıtmak için belgesel hazırladıklarını, zaman zaman ilçeye geldiğini kaydetti. Yemen vatandaşı Hüseyin Muhammet de Karabük Üniversitesinde eğitim aldığı ve safran hasadına ilk kez geldiğini dile getirdi. Kayseri'den gelen Edanur Erkin ise ilk kez safran hasadı yaptığını ve hiç beklemediği bir kalabalıkla karşılaştığını anlattı. Safranların çok güzel görüldüğünü vurgulayan Erkin, "Merak da ediyordum, görmüş oldum. Safranı görmek için Kayseri'den geldim. Geldiğime de değdi." ifadelerini kullandı. İstanbul'dan safran hasadı için gelen İnci Kimyonşen, "Safran çok iyi biliyoruz, önemli bir baharat ama ilk kez hasadı için geldik. Öğrenmeye çalışıyoruz." dedi. ●KARABÜK-AA

Bursa'daki 133 yıllık tarım lisesinin öğrencileri zeytinyağlı sabun üretiyor

Bursa'da, Sultan 2. Abdülhamid tarafından 1891'de Hamidiye Ziraat Mektebi adıyla kurulan Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde eğitim gören öğrenciler zeytinyağlı sabun imal ediyor. Yiyecek ve İçecek, Tarım, Gıda Teknolojisi, Laboratuvar Hizmetleri ile Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlık olmak üzere 5 alanda eğitim verilen lisenin öğrencileri, okulda gerçekleştirdikleri üretimde de ön plana çıkıyor. Okulun Laboratuvar Hizmetleri Alanı öğrencileri pirina adı verilen sızma zeytinyağının posasını laboratuvarında çeşitli işlemlerden geçirerek doğal zeytinyağlı sabuna dönüştürüyor. Alandaki yaklaşık 120 öğrenci, zeytinyağlı sabunun üretim ve paketleme kısmında görev alıyor. Okul Müdürü Ali Cihan, AA muhabirine, 430 dönüm arazi üzerine kurulan ve 5 farklı

alanı olan okulda öğrencilerin ağırlıklı olarak sahada eğitim gördüğünü söyledi. Kültür dersleri haricinde öğrencilerin serada, tarlada ve hayvan ahırlarında sınıf ortamından uzak eğitim gördüğünü belirten Cihan, öğrencilerin keyifle okula geldiğini kaydetti. Cihan, okuldaki uygulamaların veli ve öğrenciyi mutlu ettiğini anlatarak, şöyle devam etti: "Okulumuzda bir ekosistem kurulu. Tarımdaki öğrenciler burada üretimlerini gastronomide sunuyorlar. Bunun yanında soğuk sıkım zeytinyağı ünitelerimiz var. Burada hem vatandaşın zeytinyağlarını sıkıyoruz hem de buradan çıkan pirinalar atık olarak değil zeytinyağlı sabun olarak önümüze geliyor. Tarım alanını yetiştirdiği tıbbi aromatik bitkiler, papatya, lavanta gibi ürünler de alanımızda oda spreyine, sabunla, araba kokusu gibi ürünlere dönüşüyor." ●BURSA-AA

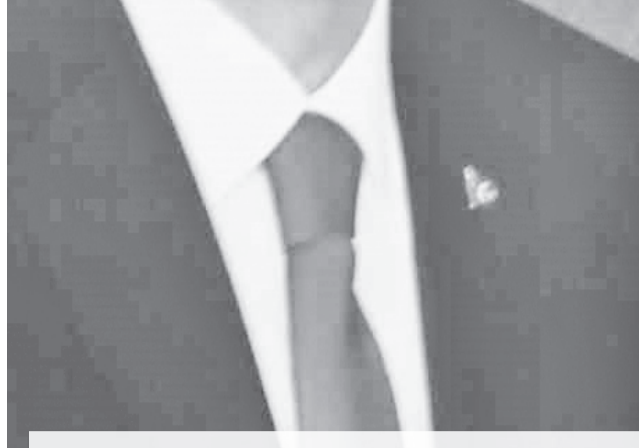
Gayrettepe-İstanbul Havalimanı-Arnavutköy metro hattında yolcu rekoru

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Gayrettepe-İstanbul Havalimanı-Arnavutköy metro hattında 25 Ekim'de 35 bin 466 yolcuya hizmet verilerek tüm zamanların en yüksek yolcu sayısına ulaşıldığını bildirdi. Bakan Uraloğlu, yaptığı yazılı açıklamada, Gayrettepe-İstanbul Havalimanı-Arnavutköy metro hattında açıldığı günden bu yana 12 milyon 783 bin 478 yolcu taşındığını aktardı. Hattın yolcu sayısının her geçen gün artmaya devam ettiğine işaret eden Uraloğlu, "Gayrettepe-İstanbul Havalimanı-Arnavutköy metro hattında 25 Ekim'de 35 bin 466 yolcuya hizmet verilerek tüm zamanların en yüksek yolcu sayısına ulaşıldı. 4 Ekim'de 33 bin 84 yolcuyla kırılan önceki rekorun ardından gelen bu yeni rekor, hattın ne kadar doğru bir yatırım olduğunu ortaya koyuyor." değerlendirmesini yaptı. Bakan Uraloğlu, hattın 47,5 kilometrelik uzunluğuyla İstanbul'un en uzun metro hatlarından biri olduğuna dikkati çekerek, "Hattımız İstanbul'un ulaşım yükünü azaltarak şehre önemli bir katkı sağlıyor. Gayrettepe, Kağıthane, Kemerburgaz, Göktürk ve İstanbul Havalimanı gibi yoğun yolcu trafiği olan durakları bir araya getiren hattımız, her gün binlerce yolcunun daha hızlı, güvenli ve konforlu seyahat etmesine olanak tanıyor." ifadelerini kullandı.

"Mega kent'in raylı sistem uzunluğu 384 kilometreye ulaşacak"

İstanbul'un ulaşım sorunlarının yüzdeye çözülmesinin mümkün olmadığını belirten Uraloğlu, şunları kaydetti: "İstanbul'da ulaşımı büyük oranda yerin altına indirmemiz gerekiyor. Bakanlık olarak yapımı süren projelerimizi tamamladığımızda mega kent'in raylı sistem uzunluğu 384 kilometreye ulaşacak. Bakanlık olarak her zaman İstanbul'un ve İstanbulluların yanındayız. İstanbullulara hızlı, güvenli ve konforlu bir ulaşım ağı sağlayana kadar durmaksızın çalışacağız." ●ANKARA-AA

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Ömer Çelik, TUSAŞ'a yönelik terör saldırısına ilişkin, "TUSAŞ'a gerçekleştirilen saldırının bölgesel gelişmelerden bağımsız olduğunu düşünmeyelim. Bu terör örgütleri, katliam şebekeleri her zaman belli odaklar tarafından kullanılırlar ve yönlendirilirler" dedi.

FOTOĞRAF: İHA

Çelik: "TUSAŞ'a gerçekleştirilen saldırının bölgesel gelişmelerden bağımsız olduğunu düşünmeyelim"

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Ömer Çelik, AK Parti Kozan 8. Olağan İlçe Kongresi'ne katıldı. Çelik, bölgedeki devletlerle barış içerisinde bir gelecek inşa etmeyi amaçladıklarını birlik ve beraberliğin her zamankinden daha kıymetli olduğu bir dönemden geçildiğini vurguladı. İsrail'in soykırım katliamına devam ettiğini kaydeden Çelik, "Dün itibarıyla İsrail'in İran'a saldırmasıyla birlikte Gazze'deki soykırım, arkasından Lübnan'a ve Suriye'ye saldırması, arkasından İran'a saldırması, Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği gibi Arz-ı Mevud denen hezeyan için adım adım ilerlemeye çalıştığını gösteriyor. Bu soykırım çetesi, katliam şebekesi bölgedeki bütün halklara, milletlere düşmanlık yaparak ilerlemeye devam ediyor. Olaylar ilk başladığı zaman Sayın Cumhurbaşkanımız

"Bunlar bütün bölgeyi ateşe atacak, bölgeyi ateş çemberi haline getirecekler." demişti. Bunun adım adım önümüze bir tablo olarak geldiğini görüyoruz. Burada üzerimize düşen biricik ülkemizin istikrarını, güvenliğini korumak ve Türkiye'mizin güvenliğini korurken de bölge barışına dönük olarak bu istikrarsızlaştırma faaliyetine karşı insanlık cephesinin en güçlü sesi olan ve en kararlı duruşunu gerçekleştiren Sayın Cumhurbaşkanımız'ın arkasında kararlı, tavizsiz, birlik ve beraberlik içerisinde dimdik yürümektir. Önümüzdeki günlerde bölgemizin daha çok ısınacağını bölgesel bir savaş ihtimalinin daha çok yoğunlaşacağını ve bu soykırım şebekesinin daha da saldırganlaşacağını görüyoruz" dedi. İsraili yetkililerin, açıklamalarında bölge halklarını ateşe atacak bir çalışma içerisinde olduklarını net şekilde ifade et-

tiklerini dile getiren Çelik, bunun karşısında Türkiye'nin gücünü, birliğini ve dirliğini koruyacaklarını ifade etti. AK Parti Sözcüsü Çelik, Batı medeniyeti adına bölgede bulduklarını söyleyenlerin kan ve gözyaşı getirdiğini kaydederek, "Camilere saldırdıkları gibi kiliselere saldırdılar. Müstümanları hedef aldıkları gibi Hristiyanları da hedef alıyorlar çünkü bunlar bir katliam, soykırım şebekesidir. Eninde sonunda bunlar yargılanacaktır ve insanlık mahkum olacak, ceza alacaklardır" ifadelerini kullandı. Çelik, Türk Havaçılık ve Uzay Sanayii Anonim Şirketine (TUSAŞ) yönelik terör saldırısına ilişkin şunları kaydetti: "TUSAŞ'a gerçekleştirilen saldırının bölgesel gelişmelerden bağımsız olduğunu düşünmeyelim. Bu terör örgütleri, katliam şebekeleri her zaman belli odaklar tarafından kullanılırlar ve yön-

lendirilirler. Türkiye'nin dik-katini bölge meselelerinden kaydırmak, odağı dağıtmak, enerjisini içeriye harcamak için bu terör eylemlerinin zamanlaması her zaman manidar olmuştur. Ama hesap etmedikleri bir şey var; biz, Türkiye'de iç cephemizi güçlendirmeyi bildiğimiz gibi terörle ve etrafımızdaki bu savaş şebekeleriyle mücadele etmeyi çok iyi biliriz." Cumhurbaşkanı Erdoğan ile MHP Lideri Bahçeli'nin defalarca iç cepheyi güçlendirmekten bahsettiğini ifade eden Çelik, "İçeriyi, birliğimizi, beraberliğimizi, dirliğimizi sağlam tutarsak dışındaki türbülanslara karşı daha güçlü şekilde cevap verme pozisyonumuzu ve kapasitemizi korumuş oluruz" dedi.

"Safları sık ve düzgün tutmak zorundayız"

Türkiye'nin çevresinin ateş çemberi olduğuna de-

ğinen Çelik, şunları söyledi: "Her geçen gün birtakım sıcak çatışmaların tehlikesini, potansiyelini taşıyacak şekilde maalesef istikrarsızlık ve siyasi tansiyon yükseliyor. Bütün bu tablo içerisinde biricik göz bebeğimiz Cumhuriyet'imizi, Türkiye'mizi sağlam tutmak zorundayız. Bu türbülansın içinden geçen safları sık ve düzgün tutmak zorundayız. O yüzden ahdimizi taze tutacağız. Bugün iç cepheyi, birliğimizi, dirliğimizi güçlendirme zamanıdır. Bugün 'tek vatan, millet, devlet, bayrak' deme zamanıdır. Hep beraber, Türk'ü, Kürt'ü, Alevi'si ve Sünni'si ile kol kola gireceğiz, geleceğe bu duygularla yürüyeceğiz."

Çelik, kongrenin ardından 25 Eylül'de vefat eden Mersin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Erdal Başkan'ın Kozan Asri Mezarlığı'ndaki kabrini ziyaret etti. ●ADANA-İHA

FOTOĞRAF: AA

Emniyet ve jandarma, 1 haftada yaklaşık 3 milyon araç denetledi

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, emniyet ve jandarma trafik ekiplerince, 17-24 Ekim'de, 2 milyon 829 bin 271 aracın denetlendiğini bildirdi. Bakan Yerlikaya, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, denetimlerde, hız ihlali bulunan 148 bin 366, periyodik muayenesi yaptırılmamış 32 bin 907, emniyet kemeri kullanmayan 25 bin 548, sürücü belgesiz araç kullanılan 17 bin 440, zorunlu mali sorumluluk sigortası bu-

lunmayan 12 bin 859 olmak üzere diğer işlemlerle toplam 522 bin 427 araç ve sürücüye işlem yapıldığını belirtti. Yerlikaya, 1 Ocak -15 Ekim arasında emniyet ve jandarma trafik ekiplerince ışıklı ya da sesli uyarı işareti bulunan cihazları (çakar) mevzuatta izin verilmeyen araçlara takarak kullanan sürücülere yönelik toplam 227 bin 24 denetim ve 10 bin 22 sürücüye işlem yapıldığını aktardı. ●ANKARA-AA

TBMM'de 9. Yargı Paketinin görüşmelerine başlanacak

TBMM Genel Kurulu, kamuoyunda 9. Yargı Paketi olarak bilinen kanun teklifinin görüşmelerine başlayacak. AA muhabirinin aldığı bilgiye göre, haftalık çalışmasına 30 Ekim Çarşamba günü başlayacak Genel Kurul, kamuoyunda 9. Yargı Paketi olarak bilinen Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni ele alacak. Bu teklife göre, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavı'nda soru sayısı 100'den 120'ye çıkarılacak. Hakim ve Savcı Yardımcılığı Mülakatı'na çağrılacak aday sayısında değişiklik yapılacak, ilan edilen kadro sayısının bir katı fazlası aday, mülakata çağrılacak. Buluntu olması nedeniyle veya kanun hükümleri gereğince trafikten men edilerek alıkonulan ve sahipleri tarafından 6 ay içinde teslim alınmayan veya aranmayan yediemin otoparklarındaki araçların satış usulü yeniden belirlenecek. Sesli, yazılı veya görüntülü iletilerle hakaret suçu, uzlaşma kapsamında çıkarılarak ön ödeme kapsamına alınacak. Soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlı olan hakaret suçu bakımından

FOTOĞRAF: AA

şikayet süresi, her ne suretle olursa olsun fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren iki yılı geçemeyecek. Arabuluculuk eğitimini tamamlayan ve mesleğinde 20 yıl kıdeme sahip olanlar, yazılı sınava girmeden arabuluculuk siciline kayıt olabilecek. Uzlaşmacı olmak için hukuk mezu olma şartı getirilecek.

Bütçe görüşmeleri

Plan ve Bütçe Komisyonunda 2025 yılı bütçesinin tümü üzerinde görüşmeler yapılacak. Ayrıca Komisyon, TBMM Başkanlığının büt-

çesini görüşecek. İhtisas komisyonları da toplanarak gündemdeki konuları ele alacak. Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu, basına kapalı toplantısında, "Devlet İstihbarat Hizmetleri ile Güvenlik ve İstihbari Nitelikteki Faaliyetlere İlişkin 2023 Yılı Raporu" nun görüşmeleri kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü yetkililerini dinleyecek. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkilileri de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Göç ve Uyum Alt Komisyonunda sunum yapacak. Dışişleri Komisyo-

nu, uluslararası anlaşmalarla yönelik 10 kanun teklifini görüşecek. Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyonun gündeminde 12 Kamu Denetçisi adayının belirlenmesi olacak. Çarşamba günü Meclis'te grubu bulunan siyasi partilerin grup toplantıları yapılacak. Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin grup toplantısında milletvekillerine hitap edecek. ●ANKARA-AA

Aktivist Eygi'nin öldürülmesine ilişkin soruşturmada tanık ifadeleri dosyaya girdi

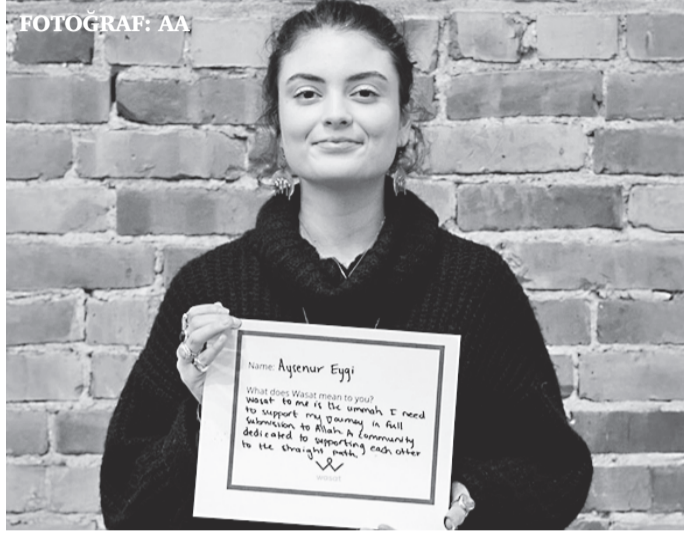
Aktivistler Amerikalı Alex Edward Harrison Chabbott, İngiliz Dominic Robin Sedol, Avustralyalı Helen Maria O'Sullivan ve İsraili Jonhatan Polak Pasterbnak verdikleri ifadelerde, İsrail askerlerinin, Eygi'yi öldürmek için ateş ettiğini anlattı.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca, aktivist Ayşenur Eygi'nin 6 Eylül'de Filistin'in Nablus kentindeki Beita beldesinde İsrail işgaline karşı gerçekleştirilen protesto eylemlerinde başından vurularak öldürülmesine ilişkin yürütülen soruşturma sürüyor. Terör Suçları Soruşturma Bürosunca, Eygi'nin ölümüne ilişkin "insanlığa karşı suç işleme" başlığı altında "kasten öldürme" suçundan başlatılan soruşturma dosyasına, tanık ifadeleri de girdi. Başsavcılığın talebi üzerine, uluslararası suçlar ve adli kovuşturma işbirliği kapsamında Filistin adli makamlarından gönderilen belgelerin tercüme işlemleri tamamlandı. Belgelerde, olay yerine ilişkin fotoğraflar ve kamera görüntüleri, tanık ifadeleri, olay yeri krokisi ve otopsi raporu yer aldı. Gelen evrakları değerlendirmeye alan Başsavcılığın, Eygi'nin öldürülmesinde emri veren, ateş açan kişi ya da kişilerin tespitine ilişkin çalışmasının sürdüğünü öğrenildi.

Soruşturma dosyasına göre, Batı Şeria'nın Nablus ilçesine bağlı Beita kentinde uluslararası dayanışma aktivistlerinin de eşlik ettiği, aralarında Eygi'nin bulunduğu birçok ülkeden ve farklı milletlerden barışçıl toplantı ve yürüyüş yapıldı. Cuma namazının ardından orada bulunan İsrail askerleri hiçbir gerekçe göstermeden göstericilerin üzerine gaz bombası attı. Bu sırada askerler bir Filistin vatandaşına ait evi işgal etti. Evin çatısına çıkan keskin nişancı askerlerinin ateş açması sonucu Eygi başından vurularak vefat etti.

"Ayşenur doğrudan hedef alındı"

Soruşturmada tanık olarak ifade veren Amerikan vatandaşı Alex Edward Harrison Chabbott, kendisinin ve bir

grup uluslararası dayanışma aktivistinin, sivil ve barışçıl "Fazaa" adlı bir grubun parçası olduklarını belirtti. Chabbott, yürüyüşe başladıktan bir süre sonra İsrail askerlerinin gaz bombası atması üzerine korunaklı bir yere geçtiklerini, saat 13.48'de saklandıkları bölgeye çarpan merminin sesini duyduğunu kaydetti. Bu merminin, Filistinli bir vatandaşın evinin çatısında bulunan İsrail askerleri tarafından atıldığını anlatan Chabbott, "Keskin nişancılar, evin çatısında hareket ediyorlardı ve bizi izliyorlardı. İlk atıştan sonra kaçmaya çalıştığımız sırada ikinci mermi ateş sesini duydum ve Ayşenur iki metre solumdaydı. Ayşenur bizimle kaçarken arkasından aldığı kurşunla yere düştü. Gözlemlerime göre Ayşenur, öldürülme amacıyla doğrudan hedef alındı." ifadesini kullandı.

Tanık İngiliz vatandaşı Dominic Robin Sedol da İsrail ordusunun Filistinlilere karşı uyguladığı şiddet eylemlerini belgelemek için bölgeye gittiklerini, olay günü saat 13.00'te İsrail askerlerinin kendilerine doğru geldiğini aktardı. Askerlerin önce gaz bombası attığını, ardından keskin nişancıların evlerin birinin çatısında fark ettiklerini anlatan

Sedol, ifadesinde şunları söyledi: "Dayanışma aktivistleriyle zeytin ağaçlarının arasına kaçtık. Ayşe de zeytin ağaçlarının arasında saklanıyordu ve ardından en az iki el silah sesi duyuldu. İşgalci askerler birunaklı bir yere geçtiklerini, aramızın üzerinden ateş ediyorlardı. Ayşenur ve onun yanındaki bir arkadaşının çığlık attıklarını duydum. Ayşenur'u yerde gördüm. İsrail işgal askerleri, doğrudan Ayşe'yi öldürmek için ateş etti."

"Sadece belgeleme ve izleme için oradaydık"

Tanık Avustralya vatandaşı Helen Maria O'Sullivan da Eygi ve bir grup aktivistle Beita bölgesine gittiklerini, yürüyüş yapacaklarını alanı kapsamında İsrail askerlerini gördüklerini belirtti. O'Sullivan, askerlerin kalabalığa doğru göz yaşartıcı bomba atmaya başladıklarını, aktivistlerin de saklandığını vurgulayarak, şöyle devam etti: "Saklandığımız sırada iki el silah sesi geldi, insanların İngilizce 'gerçek mermi' dediğini duydum. İlk atış sesini duyunca kaçtım ve korunaklı bir alanda saklandım. Şehit Ayşenur, askerlerin görüş alanındaydı ve ikinci silah sesi duyuldu. Ayşenur yere düştü. Ben de onun yanın-

daydım ve mesafe bir metre-den azdı. Onu kaldırdım ve kollarıma koydum. O sırada yaralandığının farkına varmadım, gözlerimin geriye döndüğünü ve başımın sol tarafından kan aktığını ve burundan kan aktığını gördüm. Bölgede işgalci İsrail askerleri dışında silahlı kimse yoktu ve ateş İsrail askerlerinin bulunduğu bölgeden geliyordu. Biz, Filistinli aktivistler ve vatandaşlar olarak sakin ve barışçıl bir durumdaydık. Herhangi bir şiddet eylemimiz yoktu. Sadece belgeleme ve izleme için oradaydık."

Tanık İsrail vatandaşı Jonhatan Polak Pasterbnak, ifadesinde, barışçıl yürüyüşe Ayşenur ile birlikte katıldıklarını, askerlerin göz yaşartıcı gaz ve gerçek mermi kullanmaya başladıklarını anlatarak, şu beyanda bulundu: "Yaklaşık 20 yıldır yürüyüşlere katılıyorum ve plastik ya da gerçek mermi sesini ayırt edebiliyorum. İkinci atıştan sonra birinin adımlarını duydum, yardım istiyordum. Ayşenur'un yanındaydı ve oraya koştum. Ayşenur'un yerde yattığını gördüm ve onun etrafında dayanışma içinde olan bir veya iki kız vardı. Ayşenur'a yaklaştım ve sol taraftaki baş bölgesinden çok kan geldiğini fark ettim. Evin çatısındaki askerlere baktım ve askerlerin hala orada olduğunu gördüm, Ayşenur'u doğrudan hedef almışlardı."

Eygi, 6 Eylül'de hayatını kaybettiği İsrail askerleri, işgal altındaki Batı Şeria'da barışçıl bir gösteri sırasında katilimcilerin üzerine ateş açmış, Filistinlilere destek amacıyla gösteriye katılan Eygi, başından vurularak ağır yaralanmıştı. Filistinlilere ait bir hastaneyeye kaldırılan Eygi, 6 Eylül'de hayatını kaybetmiş, cenazesi 14 Eylül'de Aydın'ın Didim ilçesinde toprağa veriliyordu. ●ANKARA-AA

SEN ULUS DEĞİL, BÜYÜK BİR MİLLETSİN!

Uluslaşma küreselleştirme enstrümanıdır, seküler insan yetiştirme... Kendine ait mensubiyet, aidiyet değer ve duygularından arındırılmış insan... Ulustan olan, ülkeye sadece yasalar çerçevesinde bir adı bağlılığı vardır. Zenginlerin, fırsatını bulanların zamanlarda başka ülke vatandaşlıklarını alması bir "menfaat vatandaşlığı"dır. İçinden, kadim değerlerden ve milletten soyundurulmuş bu kavramın aslı "ülkedaşlık, yasadışlık, uluslaşmak" olmalı, "vatandaşlık" değil. Uğruna can vermediğiniz, kan dökmeyi göze almadığınız yer sizin vatanınız olamaz! Ama siz o ülkenin ulusundan bir birey olabilirsiniz.

Türkiye (Allah göstermesin) bugün savaş çıksa, ülkeyi terk edenlerin değil canıyla kanyıla cepheye koşanların vatanıdır. Yani "ulus" cepheyi terk eder, ihanet eder, yüksek ihtimaldir; ama "millet" ülkesi için canını seve seve verir.

"Toprak, uğruna ölen varsa vatandaşır!"

Ulus kavramını Kur'an'da karşılayan herhangi bir kavram yok. Her ne kadar millet kavramını ulus ile aynı anlamda kullananlar olsa da bu, büyük bir hatadır. Çünkü Kur'an'da geçen millet kavramı bir inanç esasına bağlı olarak bir araya gelmiş topluluğu ifade eder. Ulus kavramı içinde değerlendirilen topluluklar aynı dine ait topluluklar olmayabilirler ama aynı hukuka tabi olmak zorundadırlar. Çünkü ulus-devletin "dini" olmaz, ulus devleti yalnızca "vatandaşları" olur.

İslama ait olan "millet" kavramı, Avrupa'nın kendi hastalıklarından ve hırkâyesinden türettiği "ulus" kavramıyla karşılaştırılmayacak kadar şümulüdür, kıymetlidir.

"Millet" Arapça "imla" mastarından gelmiştir. Anlamı, sözlükte söyleyip yazdırmak, yazdırılmış şey (imla)... Aramicede "bir söz etrafında toplanmış" (milla) anlamındadır. Millet tekil, milil çoğulu (beynelmille/uluslararası).

Kuran'da "millet" on beş yerde geçer. Yedi defa "İbrahim'in milleti"... Diğerlerinde Yahudi milleti, Hristiyan milleti vb.

Yusuf süresi 37. ayette "Doğrusu ben Allah'a iman etmeyen ve ahreti de inkâr edenlerin ta kendileri olan kavmin milletini bırak geldim." cümlesi geçer. Aynı cümlede hem kavim hem millet! Demek ki bu iki kelime birbirinden farklı Kavmin milleti! Kavim Firavun'un hükümlerinin geçtiği Mısırlılar, millet ise hukuk ve ahlak sistemi... Evet, millet bir ahlak ve töre bütünüdür, kavmiyetçilik değil!

"Küfür tek millettir." sözünden de anlaşılacağı üzere "millet" bir inanç sistemi... "Meselâ bizim geleneğimizde mühim yer tutan Mızraklı İlmihâl'indeki şu üç soruyu unutmuyoruz:

-Kimin zürriyetindensin (kavmin-densin)?
-Hz. Âdem.
-Kimin milletindensin?
-Hz. İbrahim, (Peygamberimizden öncesini ve sonrasını kapsamı bakımından millet ümmetten daha geniş çerçevede)
-Kimin ümmetindensin?
-Hz. Muhammed (s.a.v.)

Birinci Cihan Savaşı'na kadar millet, milliyet din eksenli bir kelime. Hristiyanlar için de böyle: Hristiyan milleti, Ortodoks milleti... Bir de "kavmiyet" kelimesi var. Millet din eksenindeyken kavmiyet kan bağı, kabile kültürü ekseninde... O nedenle Avrupa menşeli "nasyonalizm" yerine Türkçede "kavmiyetçilik" kullanılıyor. 1910 Arnavut İsyanı'ndan sonra Akif'in yazdığı "Hani milliyetin İslam idi, kavmiyet ne?" mısraı bunu ifade ediyor.

Millet kelimesi daha sonra "kavmiyet" anlamına doğru kayacak, kendi yerini "ümmet" kelimesine bırakacaktır. Türk kelimesi asırlarca Avrupa'da Müslüman kelimesi yerine kullanıldı. Türk Milleti! Lozan'ın öngördüğü mübadele ile irken Türklükle alakası olmayan, bir kısmı Türkçe bile bilmeyen birçok Müslüman Balkanlardan, Adalardan "Türk/Müslüman" diye Anadolu'ya getirildi. Türkçe konuşan birçok Hristiyan Türk (ırk) de Müslüman olmadığı için Türk (Müslüman) muamelesi görmeyerek Yunanistan'a göçe ettirildi. (Şeyhedefinin Rüyasındaki Türkiye, İsmail Kara, Dergâh Yayınları, İstanbul 2016, s.387-388)

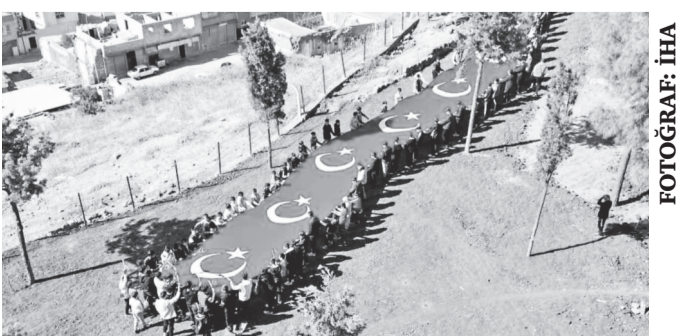
İsmet Özel aslında Batının asırlardır dediyiği yineler, hatırlar: "Kâfirin savaşmayı göze alana Türk denir."

Velhasılkelam:
Türk Milleti Balkan Harbi'nden başlayıp on yıl süren savaşlarda ve millî mücadele sürecinde milletken, ülke kurulduktan sonra uluslaşmayla karşılaşmıştır. Orhan Şaik Gökyay "Bu vatan Kimin?" adlı şiirde bu "uluslaşma" kargaşasını ve hatta kavgasını ifşa eder, vatanın hangi millete ait olduğunu tarif eder:

Siverek'te cumhuriyetin 101. yılında 101 öğrenci dev bayrakla kaleye çıktı

Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde Cumhuriyetin 101. yıl dönümü çeşitli etkinliklerle kutlanmaya devam ediyor. İlçede 101 öğrenci, 30 metrelik dev bayrağı omuzlarında taşıyarak Siverek Kalesi'ne çıktı ve ay yıldızlı bayrağı dalgalandırdı. Siverek İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü öncülüğünde, Cumhuriyetin 101. yılı çeşitli etkinlik ve programlarla kutlanıyor. Siverek'i İl Yapma ve Kalkındırma Derneği (SİVİL-DER) ve Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA) işbirliği ile gerçekleştirilen etkinlikte 101 öğrenci, 30 metrelik dev bayrağı omuzlarında taşıyarak Siverek Kalesi'ne çıktı. Öğrenciler, kalede ay yıldızlı bayrağı dalgalandırarak hep bir ağızdan "Yaşasın Cum-

huriyet" diye bağardı. Cumhuriyetin 101. yılı kutlamaları kapsamında 101 öğrenci ile birlikte ay yıldızlı bayrakla kaleye çıktıklarını belirten SİVİL-DER Başkanı Ferit Akçalı, "Siverek Kaymakamlığımız ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğümüzün Cumhuriyetimizin kutlamaları çerçevesinde böyle bir çalışma ve etkinlik gerçekleştirdik. Çok güzel bir etkinlik oldu. Cumhuriyetimizin 101. yılı kutlu olsun" dedi. Kadın Sanat Kültür Dayanışma Derneği Başkanı Fatime Güler ise, "Cumhuriyetimizin 101. yıl dönümünü kutluyoruz. Bugün 101 öğrenci ile dev bayrağımızla kaleye çıktık. Cumhuriyetimiz kutlu olsun" şeklinde konuştu. ●ŞANLIURFA-İHA

Savunma sanayisine bağışlarıyla destek verenlerden duyulandıran mesajlar

TUSAŞ yerleşkesine yönelik terör saldırısının ardından, Savunma Sanayii Başkanlığı internet sitesi üzerinden, Savunma Sanayii Destekleme Fonu hesabına yapılan bağışlar ve duygu dolu mesajlar arttı. Türk Havacılık ve Uzay Sanayii Anonim Şirketinin (TUSAŞ) Ankara'nın Kahramankazan'daki yerleşkesine yönelik terör saldırısının ardından, Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) internet sitesi üzerinden, Savunma Sanayii Destekleme Fonu (SSDF) hesabına yatırımlarla yapılan bağışlar ve duygu dolu mesajlar artış gösterdi. Limiti 100 bin lira ve üzerinde olan kredi kartları sahiplerinin de her bir kart başına yıllık 750 lira katılma payı ödemesine atıfta bulunan bazı vatandaşlar, "Kanun çıkmasa da helali hoş olsun"

diyerek şimdiden kredi kartı sayısı kadar 750'şer lira gönderdiğini bildirdi. Savunma Sanayii Destekleme Fonuna gelen bağışlarda yer alan bazı mesajlar şöyle:
"Vatan sana canım feda. Bir kurşun da benden olsun."
"Gökyüzümüzde demirden alıcı kuşlarımız, topraklarımızı koruyacak çelikten yürüyün kalelerimiz, denizlerimiz de düşmanı avlayan milli gemilerimizin olması için bağışlıdır."
"Hakkınız ödenmez, karınca misali bir katre katkımız olursa ne mutlu. Savunma sanayisini desteklemek için kanuna gerek yok."
"KAAN'ıma feda olsun."
"İlelebet bağımsız Türkiye için."
"Ya istiklal ya ölüm, gereken neyse yaparız. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

Elon Musk'ın Trump'a desteği: Bir kar-zarar meselesi

Musk'ın büyük bir sosyal medya platformu üzerindeki kontrolü, Trump'ın kampanyasını tanıtmasına, Trump yanlısı mesajları artırmasına ve seçmenlerle doğrudan etkileşim kurmasına olanak sağlıyor.

ÇAĞDAŞ YÜKSEL

TRT World Research Centre'dan Çağdaş Yüksel, Elon Musk'ın başkan adayı Donald Trump'a olan desteğinin arkasında yatan sebepleri AA Analiz için kaleme aldı.

Tesla ve SpaceX'in arkasındaki milyarder girişimci ve X platformunun sahibi Elon Musk, son günlerde 2024 Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanlık seçimleri için Cumhuriyetçi aday Donald Trump'a verdiği desteği artırdı. Musk, Trump'a destek için Pensilvanya eyaletinin Philadelphia kentinde ilk kez tek başına miting düzenledi. Bu mitingten ardından Musk, Trump'ı destekleyen siyasi eylem komitesi "America PAC"ın oluşturduğu kilit eyaletlerdeki Cumhuriyetçileri oy kullanmaya teşvik eden dilekçeyi imzalayan kişilere seçime kadar her gün çekilişe 1 milyon dolar vereceğini açıkladı. [1] Ayrıca Musk, Trump'a desteğini açıklamasının ardından geçen 3 aylık süreçte Trump'ın kampanyasına 75 milyon dolarlık kampanya başında bulundu. Musk'ın Trump'a verdiği destek, bu kararın arkasındaki motivasyonlar ve seçim üzerindeki potansiyel etkileri hususunda soruları gündeme getiriyor.

Biden destekçisinden Trump yandaşına

Elon Musk 2020 seçimlerinde Demokratları destekledi. [2] Musk'ın 2024 seçimlerinde Trump'ı destekle-

mesi, son yıllarda Demokrat Parti ile olan ilişkisinin bozulmasına bağlanabilir. Seçim sürecinin başında Musk'ın ilgisi ve desteği Trump'ta değildi. Musk en başta Başkan Joe Biden'a karşı en güçlü rakip olarak gördüğü ve Cumhuriyetçi ön seçimlerde Trump'ın en büyük rakibi olan Florida Valisi Ron DeSantis'i destekliyordu. [3] DeSantis, adaylığını Musk ile birlikte X platformu üzerinden canlı yayında açıkladı, ancak teknik aksaklıklar yayını geciktirdi ve bu durum Trump'ın eleştirilerine hedef oldu. Trump Cumhuriyetçi ön seçimlerinde rakiplerini eledikçe, Musk desteğini Trump'a kaydırdı. Trump da bu destek karşılığında, başkan seçilirse Musk'a kabinesinde bir pozisyon teklif etti.

Esasen Musk'ın Demokratlardan Cumhuriyetçilere geçişi, Biden yönetimiyle yaşadığı sorunlara dayanıyor. 2021'in başlarında Tesla, ABD yollarındaki elektrikli araçların neredeyse üçte ikisinden sorumlu olup sektörde lider konumdayken, Beyaz Saray etkiliklerinde göz ardi edildi. [4] Biden yönetimi, sendikacı otomobil üreticileri olan General Motors, Ford ve Stellantis ile olan ilişkilerine öncelik verirken, sendikasızsız işgücüne sahip olan Tesla siyasi olarak kenara itildi. Bu dışlanma, Musk'ın Demokrat Parti'nin işçi politikalarına ve önceliklerine yönelik daha geniş hayal kırıklıklarının bir simgesi haline geldi.

Öte yandan Trump'ın federal düzenlemelerin azaltılmasını teşvik eden politikaları, Musk'ın girişimlerinin

daha az bürokratik engelle büyümesine olanak sağladı. Yani Musk, Tesla'nın elektrikli araçlarını etkileyen çevre düzenlemeleri ve işgücünü etkileyebilecek işçi politikaları gibi Trump'ın daha az denetim sözü veren politikalarını çekici bulmuş olabilir.

Musk'ın uzay şirketi SpaceX de ABD Havacılık ve Uzay Ajansı (NASA) ve Pentagon ile yapılan ABD hükümeti sözleşmelerinden önemli ölçüde yararlandı. Trump döneminde ABD Uzay Gücü'nün kurulması, SpaceX'in ABD ordusuyla daha fazla işbirliği yapmasına ve büyük sözleşmeler kazanmasına olanak sağladı. Bu anlamda Trump'ın ABD'nin uzayda üstünlük vizyonu [5] da Musk'ın SpaceX için geniş çaplı hürsarıyla daha yakından örtüşebilir.

Ancak mesele sadece para değil. Musk'ın Trump ile uyumu, giderek artan bir şekilde ekonomik çıkarlarını hesap verebilirlik ve hukuk devletinin önüne koyan Silikon Vadisi elitleri arasındaki endişe verici eğilimi de ortaya koyuyor. Musk ve diğerleri, hesap verebilirliği baltalama ve yanlış bilgi yayma geçmişine sahip olan Trump'ı destekleyerek, savunduklarını iddia ettikleri teknolojik alanı tehlikeye atıyor olabilir. Bu ortaklık, şirketlerin özellikle kendilerini denetimden korumaya çalışırken, etik yönetişime olan bağlılıklar konusunda soru işaretleri yaratıyor. Silikon Vadisi elitleri Trump'ın kendileri gibi devlet tarafından mağdur edildiğini düşünüyor olabilir, ancak bu ilişki, kamu yararının önüne karı koyan za-

rarlı uygulamaları güçlendirme tehdidi taşıyor.

Musk'ın etkisi ve 2024 seçimi

Musk'ın 2024 seçimlerindeki en güçlü araçlarından biri, X sosyal medya platformu üzerindeki kontrolüdür. 2024 Pew Araştırma Merkezi raporuna göre, ABD'de 30 yaş altı yetişkinlerin neredeyse yarısı siyasi haberleri sosyal medyadan alıyor ve X, siyasi anlatıların şekillenmesinde merkezi bir rol oynuyor. X kullanıcılarının yüzde 59'u, platformdaki etkileşimlerinin önemli bir nedeninin siyaset olduğunu belirtiyor. Bu da Musk'ın X üzerindeki kontrolünün Trump'ın özellikle genç seçmenlere erişimini güçlendiren önemli bir araç haline geldiğini gösteriyor. Musk'ın büyük bir sosyal medya platformu üzerindeki kontrolü Trump'ın kampanyasını tanıtmasına, Trump yanlısı mesajları artırmasına ve seçmenlerle doğrudan etkileşim kurmasına olanak sağlıyor. Çevrimiçi söylemi şekillendirme yeteneği, dijital siyasi alanda eş benzeri görülmemiş bir etki sağlıyor.

Medya etkisinin ötesinde Musk, Trump'ın kampanyasına önemli mali taahhütlerde de bulundu. Neredeyse tamamen Musk tarafından finanse edilen America PAC, kritik eyaletlerde Trump'ın taban çalışmalarına destek veren önemli bir oyuncu haline geldi.

2024 seçim döngüsü hız kazanırken, Elon Musk'ın Donald Trump'a verdiği

destek servet, etki ve demokratik değerlerin keşimi hakkında derin sorular ortaya çıkarıyor. Musk'ın Demokrat destekçiyken ateşli bir Trump müttefikine dönüşmesi, sadece Biden yönetimiyle kişisel anlaşmazlıklarını yansıtmakla kalmıyor. Bu durum aynı zamanda, Silikon Vadisi elitleri arasında hesap verebilirlik yerine karı önceliklendiren daha geniş bir eğilimi de gösteriyor.

Musk'ın önemli mali desteği ve X platformu üzerindeki kontrolü, siyasi sahnede ciddi bir etki yaratabilir. Bu durum, Trump'ın mesajını güçlendirebilir ve genç seçmenleri harekete geçirebilir. Seçimlere yaklaşırken, bu ittifakın sonuçları dikkatle incelenmelidir. Zira bu birliktelik sadece seçim sonuçlarını değil, Amerikan yönetiminin geleceğini de şekillendirebilir.

[1] <https://www.reuters.com/world/us/elon-musk-promises-award-1-mln-each-day-signer-his-petition-2024-10-20/>

[2] <https://x.com/elonmusk/status/1771994150038118599>

[3] <https://www.nytimes.com/2023/05/23/us/politics/desantis-elon-musk-twitter.html>

[4] <https://edition.cnn.com/2021/08/05/business/tesla-snub-white-house-event/index.html>

[5] <https://www.nytimes.com/2024/09/06/technology/elon-musk-donald-trump-influence.html>

[Çağdaş Yüksel, TRT World Research Centre'da Araştırmacıdır.]

ABD medyasının 'başkan adaylarını destekleme' geleneği, Washington Post'un son kararıyla yeniden gündemde

ABD'de sol liberal çizgisiyle bilinen Washington Post'un, 36 yıl aradan sonra ilk kez başkanlık seçimlerinde herhangi bir adaya destek vermediğini açıklaması, Amerikan medyasındaki "başkan adaylarını destekleme" geleneğini yeniden tartışmaya açtı. ABD'de 5 Kasım'da yapılacak başkanlık seçimleri için geri sayım sürerken, önde gelen Amerikan medya kuruluşlarının hangi başkan adayına destek verdiklerine ilişkin açıklamaları gündeme gelmeye devam ediyor. Ana akım medyada güçlü bir yeri olan ve sol liberal çizgisiyle genellikle Demokrat adaylara destek veren WP gazetesi, Demokrat Kamala Harris ile Cumhuriyetçi Donald Trump'ın yarıştığı bu seçimlerde hiçbir adaya destek vermeme kararı aldı.

Jeff Bezos'un son sözü söylediği iddiası

İlk kez 1976'da dönemin Demokrat adayı Jimmy Carter'a destek açıklaması yapan gazete, 1988 yılındaki başkanlık seçimlerinden bu yana tüm seçimlerde bir başkan adayını desteklediğini açık-

lıyordu. Amazon'un kurucusu Jeff Bezos'un sahibi olduğu WP adına Genel Yayın Yönetmeni William Lewis imzasıyla yapılan açıklamada, "Washington Post bu seçimlerde herhangi bir başkan adayına destek açıklamayı yapmayacaktır, bundan sonraki başkanlık seçimlerinde de yapmayacaktır. 'Hiçbir başkan adayını desteklememe' şeklindeki asıl köklerimiz geri dönüyoruz." ifadesini kullandı. Amerikan medyasında yer alan ilgili haberlerde ise WP'nin Harris'i desteklemeye çok yakın olduğu ancak Bezos'un bu karara müdahale ettiği ve bu müdahalenin ardından "kimseye destek vermeme" açıklamasının geldiği iddia edildi.

Öte yandan ana akım Amerikan medyasının bir diğer önemli gazetesi New York Times (NYT), 30 Eylül'de yaptığı açıklamada, 5 Kasım'daki başkanlık seçimlerinde Demokrat Harris'e destek verdiğini açıkladı. Cumhuriyetçi aday Trump'ın yeniden Beyaz Saray'a gelmesinin ülke için iyi sonuçlar doğurmayacağını savunan gazete, Harris

FOTOĞRAF: AA

için "başkanlık için doğru aday" tanımını yaptı. Amerikan medyasının önemli gazetelerinden ve Harris'e destek vermesi beklenen Los Angeles Times ise birkaç gün önceki açıklamasında "hiçbir başkan adayını desteklememe" karar aldığını kamuoyuna duyurdu. Los Angeles Times'in bu kararının ardından Washington Post, ana akım medyada Harris'i desteklemesi beklenirken bundan vazgeçen ikinci gazete olarak ka-

yıtlara girdi. Diğer yandan bu seçimlerde Harris'i destekleme açıklaması yapan ulusal ve yerel 80 kadar medya kuruluşu olduğu ve bunlar arasında NYT, Boston Globe, New Yorker, Denver Post ve Los Angeles Sentinel gibi gazetelerin öne çıktığı kaydedildi. Buna mukabil aralarında New York Post, Washington Times ve Las Vegas Review-Journal gibi gazetelerin olduğu 10 civarında ulusal ve yerel medya kuruluşunun ise Trump'a

destek açıklaması yaptığı belirtildi. Amerikan medyasının derlediği bilgilere göre 2016 yılında yarışan Demokrat aday Hillary Clinton'a 240, 2020'de yarışan Biden'a destek açıklaması yapan medya kuruluşlarının sayısının 120 civarında olduğu kaydedildi. Amerikan medyasında başkanlık seçimleri öncesinde medya kuruluşlarının kendilerini yakın hissettikleri başkan adayına destek açıklaması yapması geleneksel bir "tutum beyanı" olarak görülüyor. Bu yaklaşımın "bağımsız medya" söylemiyle örtüşmediği yönündeki tartışmaların halen yapıldığı ABD'de, ana akım sol liberal medyanın büyük oranda Demokrat adayları, sağ muhafazakar medyanın ise Cumhuriyetçi adayları desteklediği biliniyor. Bazı uzmanlar ise ABD'de giderek derinleşen siyasi ayrışma ve medyanın karşılaştığı ekonomik zorluklar dolayısıyla, ulusal gazetelerin herhangi bir başkan adayını destekleyerek bazı abonelerini kaybetme riskinden kaçınmak istediklerine işaret ediyor. ●WASHINGTON-AA

İran Cumhurbaşkanı Pezeşkiyan, İsrail'in saldırısına "tedbir ve zekayla karşılık vereceklerini" söyledi

İran Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan, İsrail'in ülkesine saldırısına "tedbir ve zekayla karşılık vereceklerini" belirtti. Pezeşkiyan, İsrail'in İran'a saldırısına ilişkin X sosyal medya hesabından bir mesaj paylaştı. Mesajında, saldırıda ordu mensubu askerlerin hayatını kaybetmesinden dolayı ailelerine ve İran halkına başsağlığı dileyen Pezeşkiyan, "İran düşmanları, bu cesur insanların, topraklarını korkusuzca savunduklarını ve her türlü aptallığa da tedbir ve zekayla karşılık vereceklerini bilirsin." ifadelerini kullandı. İran Dışişleri Bakanı Abbas Eракçı, devlet televizyonunda yaptığı konuşmada, İsrail'in ülkesine saldırısında ABD'nin rolünü değerlendirdi. "Amerikalıların bu saldırıya katılımı bizim tarafımızdan tamamen açıktır, en azından Siyonist hava kuvvetlerine hava koridoru açmışlardır." diyen Eракçı, "Ayrıca önceden gönderdikleri savunma teçhizatının da bu operasyona katılması değerlendirilmekte ve bizce ABD'nin Siyonist rejimin suçlarına ve bölgede gerginlik yaratmaya katkısı oldukça açıktır." ifadelerini kullandı. ABD'nin İsrail'in her türlü saldırısının sorumlusu olduğunu söyleyen Eракçı, "Görünen o ki ABD olmadan İsrail'in bölgede hiçbir gücünün olmadığı, sadece İran'a yönelik eylemleri değil, Gazze'de Lübnan'da ve diğer ülkelerde gerçekleştirdiği tüm saldırılarda bu gerçek tamamen kanıtlanmış oldu." dedi. ABD'yi "İsrail'in suç ortağı" olarak nitelendiren Eракçı, "Bu saldırılar, hiçbir uluslararası forum ve çevrede Siyonist rejime karşı en ufak bir açıklama yapılmasına bile izin vermeyen ABD'nin siyasi desteğiyle yapılıyor." diye konuştu. İranlı Bakan, İsrail'in ülkesine saldırısı sonrasında Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres'e bir mektup yazarak, BM Güvenlik Konseyi'nin acil toplanması çağrısında bulunduğunu aktardı. ●TAHRAN-AA

İtalya'da binlerce kişi savaşa karşı barış çağrısıyla yürüdü

İtalya'da, işçi sendikalarının girişimiyle pek çok kentte savaşa karşı yürüyüşler düzenlendi. Ülkenin en büyük işçi sendikası İtalya Genel İş Konfederasyonu (CGIL) ile bazı sivil toplum kuruluşlarının çağrısıyla, aralarında başkent Roma, Milano, Bari, Cagliari, Floransa, Palermo, Torino'nun da olduğu şehirlerde, "Savaşları durduralım, şimdi Barış zamanı!" yürüyüşü yapıldı. Başkentteki yürüyüş için Ostiense Meydanı'nda toplanan binlerce savaşa karşı, İsrail'in Filistin ve Lübnan'a saldırılarının ve Rusya-Ukrayna Savaşı'nın durdurulması çağrısında bulundu.

CGIL Genel Sekreteri Maurizio Landini, gazetecilere yaptığı açıklamada, Avrupa Birliği'ni (AB) eleştirerek, "Avrupa, tam da Üçüncü Dünya Savaşı'nı önlemek için doğdu ve bugün bu rolü oynamıyor." dedi. Landini, İtalyan hükümetini de askeri harcamaları artırmakla eleştirdi, bunun yanlış olduğunu inandığını söyledi. "Daha fazla savaş olmasın", "Gazze'de soykırım dursun", "NATO'ya da (Vladimir Putin'e de hayır)", "Savaşa hayır", "Silahlara hayır" yazılı dövizler taşıyan protestocular, sık sık barış sloganları attı. Kortej si-

rasında büyük boy Filistin bayrağı açıldı. Yürüyüşe destek veren Roma Filistin Toplumu Başkanı Yousef Salman, AA muhabirine yaptığı açıklamada, "Savaşa 'hayır' ve barışa 'evet'

demek için meydanlara inenlerin olduğu her yerde her zaman Filistinliler de vardır. Filistin halkına yönelik 'soykırım dursun', İsrail'in Lübnan'a ve Lübnan halkına yönelik bom-

bardımanlarına, katliamlarına 'dur' demek için ve Filistin topraklarının işgaline karşı çıkmak için bugün sokaklara çıktık. Yaşasın barış ve savaşa hayır." diye konuştu. ●ROMA-AA

Londra'da aşırı sağcılar ile ırkçılık karşıtları karşılıklı eylem düzenledi

Başkentteki Piccadilly Circus kavşağında yerel saatle 11.30'da (TSİ 13.30) toplanan ırkçılık karşıtı binlerce kişi, aynı saatlerde Başbakanlık Ofisi'nin de bulunduğu Whitehall Caddesi'nde aşırı sağcıların düzenlediği eyleme tepki gösterdi. Piccadilly Circus'tan Whitehall Caddesi'ne doğru yürüyüşe geçen ırkçılık karşıtı eylemciler sık sık faşizme, İslamofobiye ve ayrımcılığa karşı sloganlar attı. Filistin destekçilerinin de katıldığı eylemde, iktidardaki İşçi Partisi'nin eski lideri ve bağımsız milletvekili Jeremy Corbyn, İşçi Partisi milletvekili Diane Abbott ve Ulusal Eğitim Sendikası (NEU) Genel Sekreteri Daniel Kebede de yer aldı.

"Biz sizden çok daha fazlayız"

Milletvekili Abbott, Whitehall Caddesi'nde kurulan platformda yaptığı konuşmada, İngiltere'de 2022'de siyahi inşaat işçisi Chris Kabay'ı vuran polis memurunun suçsuz bulunmasına değinerek, "Polisin kendisini yasaların üstünde gördüğü bir toplumda yaşamaya karşı mücadele etmeliyiz." dedi.

İngiltere'nin başkenti Londra'da aşırı sağcıların yaptığı eylem üzerine ırkçılık karşıtları da tepki amacıyla karşı eylem düzenledi.

Abbott, konuşmasında, aynı caddede eylem düzenleyen aşırı sağcılara da seslenerek, "Biz sizden çok daha fazlayız ve siz bizi geçemeyeceksiniz." ifadesini kullandı. NEU Genel Sekreteri Kebede de aşırı sağcı eylem çağrısında bulunan Tommy Robinson'ın kişisel çıkarları için ırkçılık ve İslam karşıtlığını kullandığı değerlendirmesinde bu-

lundu. Kebede, "O, milyon sterlinlik evine sahip olabilmek için ırkçılık ve İslamofobi üzerinde tepinerek korkularına yenik düşürdüğü saf insanları kullanan bir sahtekar." ifadesini kullandı. Tommy Robinson ve destekçilerine tepki göstermek için karşı eylem düzenlemeye ve birlik içinde hareket etmeye devam edeceklerini söyleyen

Kebede, "İrkçılık ve İslamofobinin bu toplumda yeri yok." dedi.

Diğer yandan, aşırı sağcılarının eyleminde ise binlerce kişi Whitehall Caddesi'ne toplandı. Dün polisin gözaltına aldığı aşırı sağcı Robinson eyleme katılmadı. İki grubun karşı karşıya gelmesini engellemek isteyen polis, Whitehall'de geniş güvenlik

önlemleri aldı. İngiltere'de aşırı sağcı Tommy Robinson adıyla bilinen Stephen Yaxley-Lennon, dün Terörle Mücadele Yasası kapsamında telefonunun Pin kodunu paylaşmadığı için ifadeye çağırılmıştı. Folkestone kentinde karakola giden Robinson'ın, farklı suçlamalarla pazartesi günü görülecek başka bir duruşmaya katılması gerektiği için gözaltına alınmasına karar verilmişti. Robinson, gözaltına alınmadan önce bugün başkentte düzenlenen aşırı sağcı eylem için yürüyüş çağrısı yapmıştı. Ülkedeki aşırı sağcı grupların başında gelen İngiliz Savunma Ligi'nin eski lideri olan Tommy Robinson, Suriyeli bir sığınmacıya iftira atması nedeniyle İngiltere Yüksek Mahkemesinde yargılanıyordu.

Robinson, sık sık göçmenlere ve Müslümanlara yönelik saldırgan sosyal medya paylaşımları yaparken İngiltere'de Temmuz sonunda başlayan aşırı sağcı sokak olaylarını desteklemişti. Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nde tatilde olduğu sırada başlayan olayların arkasındaki isim olmakla suçlanan Robinson, aylar sonra geçen hafta İngiltere'ye dönmüştü. ●LONDRA-AA

İsrail, Filistinlilerin evlerini yıkarak Batı Şeria'yı adım adım gasp ediyor

İsrail, 2015'ten bu yana işgal altındaki Batı Şeria'nın çeşitli kentlerinde yaşayan 7 binin üzerinde Filistinlinin evine yıkım emri gönderdi. Filistin Kurtuluş Örgütü'ne (FKÖ) bağlı Ayrım Duvarı ve Yahudi Yerleşim Birimleriyle Mücadele Konseyi, İsrail'in Batı Şeria'da 9 yıl süresince Filistinlilerin evlerine gönderdiği yıkım emirlerine ilişkin bir rapor yayımladı. İsrail'in 2015'ten bu yana işgal altındaki Batı Şeria'da yaşayan 7 bin 783 Filistinliye evinin ya da binasının yıkımı için tebliğ gönderdiği kaydedilen açıklamada, yıkım faaliyetlerinin El-Halil, Beytullahim, Ramallah ve Sefit kentlerinde yoğunlaştığı aktarıldı. İsrail'in yıkım faaliyetlerinin 2023 yılında rekor seviyeye çıktığı; işgal altındaki Batı Şeria ve Doğu Kudüs'te 1333 Filistinli evinin yıkımı için tebliğ gönderildiği ifade edildi. Ayrım Duvarı ve Yahudi Yerleşim Bi-

rimleriyle Mücadele Konseyi raporunda, "İşgalci devletin Filistin topraklarını boşaltmak amacıyla Filistinlinin evine yoğunlaştığı" uyarısında bulunuldu. İşgal altındaki Batı Şeria'da Filistinlilerden gasp edilen topraklarda kurulan yerleşim yerlerinde 720 binden fazla İsraili gaspçı yaşıyor. Birleşmiş Milletler, işgal altındaki Filistin topraklarının gasp edilmesini "yasadsız" olarak kabul ediyor. Filistinlilerin topraklarının ve evlerinin gasp edilmesinin iki devletli çözüme baltaladığı konusunda uyararak, İsrail'in bu faaliyetleri durdurması çağrısında bulunuyor. İşgal altındaki Doğu Kudüs'te Filistinlilere imar izni konusunda zorluk çıkaran ve yapılan başvuru- ların tamamına yakını reddeden İsrail makamları, Filistinlilere ait binlerce evi "ruhsatsız" olduğu iddiasıyla yıkma tehdidiyle bulunuyor. ●RAMALLAH-AA

Lübnan'da gazetecileri hedef alarak "savaş suçu işleyen" İsrail'e tepkiler artıyor

İsrail'in Lübnan'da gazetecileri hedef aldığı saldırısında 3 gazetecinin hayatını kaybetmesine tepkiler artarak devam ediyor. İsrail'in dün sabah Lübnan'ın başkenti Beyrut'un güneyindeki Hasbiya beldesinde gazetecilerin kaldığı otele hava saldırısı düzenleyerek 3 basın mensubunu öldürmesi ülkede tepkiyle karşılandı. Lübnan'a yönelik İsrail saldırılarının başladığı 8 Ekim 2023'ten bu yana hayatını kaybeden basın mensuplarının sayısı, 3 gazetecinin ölümüyle 11'e yükseldi. İsrail saldırısından ölen basın mensuplarından birinin Lübnan'ın El-Menar kanalından kameraman Vasim Kasım'ın öldüğü belirtildi. Hizbullah'a yakınlığıyla bilinen haber kanalı El-Meyadin kanalı Yönetim Kurulu Başkanı Gassan bin Ciddu,

kanalın kameramanı Gassan Neccar ve yayın mühendisi Muhammed Rıza'nın İsrail saldırısında hayatını kaybettiğini duyurdu. İsrail'in gazetecilerin kaldığı evleri hedef aldığına dikkati çeken Bin Ciddu, basın mensuplarının "kasten hedef alındığını ve İsrail'in savaş suçu işlediğini" vurguladı. Lübnan Enformasyon Bakanı Ziyad el-Makari, sosyal medyadan paylaştığı mesajında İsrail'in Lübnanlı gazetecilere yönelik saldırısına tepki gösterdi. Makari, "İsrail, gazetecilere gece saatlerinde saldırarak onları rüyalarında gafil avladı. Bu olay, 7 medya kuruluşundan 18 gazetecinin bölgede hazır bulunduğu, önceden planlanmış ve takip edilmiş bir suikasttır. Bu bir savaş suçudur." ifadelerini kullandı. ●LÜBNAN-AA

İsrail ordusunun, Gazze'nin kuzeyindeki Beyt Lahiya'ya saldırısında en az 35 kişi öldü

İsrail ordusunun, Gazze Şeridi'nin kuzeyindeki Beyt Lahiya'da düzenlediği saldırıda en az 35 Filistinlinin öldüğü belirtildi. Filistin haber ajansı Wafa'ya göre, İsrail ordusu, Beyt Lahiya'daki Batı Kavşağı yakınlarında 5 eve saldırı düzenledi. Saldırılarda aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu en az 35 Filistinli hayatını kaybetti, onlarca yaralandı. İsrail'in, sağlık ekiplerini hedef alması ve hastaneleri hizmet dışı bırakması nedeniyle Filistinliler ölü ve yaralıları civardaki evlere taşımak

zorunda kaldı. Öte yandan Hamas'tan yapılan açıklamada, İsrail'in, Beyt Lahiya'da işlediği vahşi katliamın, modern çağın tanık olduğu en çirkin soykırım ve zorla yerinden edilme biçimlerinden biri olduğu ifade edildi. Uluslararası toplum ve kurumlarının, canı ABD iradesine teslim olması ve işgal ordusunun Gazze'nin kuzeyindeki halkı onlarca sorumlu olduğu kaydedildi. ●GAZZE-AA

Beşiktaş kongresinde kavga çıktı sandalyeler havada uçtu

Beşiktaş Olağan İdari ve Mali Genel Kurul Toplantısı'nda çıkan kavga sebebiyle sandalyeler havada uçtu ve yumruklasmalar yaşandı. Beşiktaş Kulübü'nün Olağan İdari ve Mali Genel Kurul Toplantısı, İstanbul Kongre Merkezi Harbiye Oditoryumu'nda yapılıyor. Toplantıya Beşiktaş Eski Başkanı Ahmet Nur Çebi ve son yapılan başkanlık seçiminde aday olan Serdal Adalı da katılım sağladı. Önceki dönem Başkanı Ahmet Nur Çebi, salona giriş yaptığında bir kısım alkışlarla karşılarken bir kısım da Çebi'yi yuhladı. Beşiktaş Kongre Üyesi İsmail Cevahir'in kürsüye çıkarak yaptığı konuşma esnasında Başkan Hasan Arat'a parmak sallaması üzerine gerginlik oluştu. Gerginlik yaşayan kongre üyelerinden kalabalık iki grubun birbirlerine karşılık vermesi sonrası salonda arbede çıktı. Yumruklasmaların yaşandığı kavgada sandalyeler havada uçtu. Diğer kongre üyelerinin araya girmesiyle taraflar ayrıldı. Genel Kurula başkanlık yapan Beşiktaş Disiplin Kurulu Başkanı Ahmet Akpınar'ın ara vermek istemesi üzerine mevcut Başkan Hasan Arat, toplantıya devam kararını almasını işaret etti ve sakinlik sağlanarak ara verilmeden oturuma devam edildi. ●İSTANBUL-AA

NBA'de LeBron James "triple-double" ile oynadı Lakers 3'te 3 yaptı

Amerikan Basketbol Ligi'nde (NBA) Los Angeles Lakers, LeBron James'in "triple-double" yaptığı maçta Sacramento Kings'i 131-127 yendi. NBA'e 10 maçta devam edildi. Lakers, Kings'i ağırladığı mücadelede LeBron James'in 32 sayı, 14 ribaunt, 10 asistlik katkısıyla galibiyete ulaşarak 3'te 3 yaptı. Los Angeles ekibinde Anthony Davis 31 sayı, 9 ribaunt ve Rui Hachimura 18 sayı, 9 ribauntla oynadı. Kings'te Domantas Sabonis'in 29 sayı, 12 ribaunt, 10 asistlik "triple-double" ve De'Aaron Fox'un 28 sayı, 10 asistlik "double-double" performansları maçı kazanmaya yardımcı oldu. San Antonio Spurs, milli basketbolcu Alperen Şengün'ün forma giydiği Houston Rockets'ı 109-106 mağlup ederek ilk galibiyetini aldı. Ev sahibi Spurs'te Victor Wembanyama 29 sayı, 7 ribaunt ve Jeremy Sochan 17 sayı, 12 ribaunt üretti. Rockets'ta Jalen Green'in 29 sayı, 6 ribaunt, 5 asist ve Fred VanVleet'in 18 sayı, 7 asistlik performansları yenilgiyi engelleyemedi. Alperen Şengün ise yaklaşık 22 dakika süre aldığı mücadeleyi 6 sayı, 5 ribaunt, 2 asist ve 2 top çalma ile tamamladı. ●İSTANBUL-AA

Lider Galatasaray, derbide Beşiktaş'ı konuk edecek

Lider Galatasaray, Trendyol Süper Lig'in 10. haftasında bugün Beşiktaş ile karşılaşacak.

RAMS Park'ta yapılacak derbi, saat 20.00'de başlayacak. Müsabakada hakem Arda Kardeşler düdüklü çalacak. Kardeşler'in yardımcılıklarını Ceyhan Sesigüzel ile Süleyman Özyay üstlenecek. Mücadelenin dördüncü hakemi ise Muhammet Ali Meoğlu olacak. Ligde iki sezon üst üste ipi önde göğüsleyerek toplamda 24. kez mutlu sona ulaşan Okan Buruk'un öğrencileri, bu sezona da iyi başladı. Çıktığı 9 maçın 8'ini kazanan, 1'inden de beraberlikle ayrılan sarı-kırmızılılar, 25 puan topladı. Namağlup yoluna devam eden Galatasaray, liderlik koltuğunda oturuyor. Süper Lig'de henüz mağlubiyet yaşamayan Beşiktaş ise 8 mütadelede 6 galibiyet, 2 beraberlik elde etti. Siyah-beyazlılar, haftaya 20 puanla girdi.

Bu sezonki ikinci randevu

Galatasaray, bu sezon Beşiktaş ile ikinci kez karşı karşıya gelecek. Süper Lig şampiyonu sarı-kırmızılı ekip, sezon başında Türkiye Kupası şampiyonu siyah-beyazlılar ile Türkcell Süper Kupa'da karşılaşmıştı. Müsabaka, Beşiktaş'ın 5-0'lık galibiyetiyle sona erdi. Derbi tarihinin en farklı mağlubiyetlerinden birini yaşayan Galatasaray, hem Süper Kupa'yı rakibine kaptırdı hem de sezon öncesi büyük bir moral kaybı yaşadı. Galatasaray Teknik Direktörü Okan Buruk'un derbide takımının

başında olup olmayacağı belirsizliği koruyor. İki gün önce ani gelişen apandisit rahatsızlığı nedeniyle ameliyat edilen Buruk, hastaneden çıkarak dinlenmeye geçti. Galatasaray'ın Senegalli sol beki İsmail Jakobs, yarınki derbide sahaya çıkamayacak. Ligin 9. haftasında deplasmanda Onvo Antalyaspor ile yapılan müsabakada sakatlanan Jakobs, henüz takımla çalışmalara başlamadı. Bir süre daha sahalardan uzak kalacak Jakobs, derbide takımındaki yerini alamayacak. Galatasaray'da ayrıca sınırda bulunan Kaan Ayhan, yarınki müsabakada sarı kart görmesi durumunda cezalı duruma düşecek. Galatasaray, çıktığı son 10 resmi müsabakada

mağlup olmadı. Son yenilgisini UEFA Şampiyonlar Ligi play-off turu rövanşında İsviçre temsilcisi Young Boys karşısında yaşayan sarı-kırmızılı takım, sonrasında 7 Süper Lig, 3 UEFA Avrupa Ligi maçı oynadı. Süper Lig'de 6 galibiyet, 1 beraberlik alan Galatasaray, Avrupa'da ise 2 galibiyet ve 1 beraberlik yaşadı. Galatasaray'ın yıldız santrforu Mauro Icardi, çıktığı son 6 resmi maçın 4'ünde skor katkısı verdi. Tecrübeli futbolcu, 25 Eylül'deki PAOK maçıyla başlayan süreçte Süper Lig ve UEFA Avrupa Ligi'nde üçer maçta çıktı. İki kulvarda da birer müsabakaya boş geçen Icardi, diğer 4 karşılaşmada 5 kez ağları sarstı. Sarı-kırmızılı formayla toplamda 85 resmi

müsabakada 61 kez gol sevinci yaşayan Icardi, Milan Baros ile kulüp tarihinin en golcü ikinci yabancı oyuncusu ünvanını paylaşıyor. Türkiye kariyerinde Beşiktaş'a 5 maçta 5 gol atan yıldız santrfor, yarınki müsabakada hem takımının galibiyeti hem de Baros'u geride bırakmak için mücadele edecek.

Osimhen de formda

Galatasaray'ın Nijeryalı yıldızı Victor Osimhen de derbi mücadelesi öncesi formuyla dikkati çekiyor. Sezon başında sürpriz bir şekilde İtalya'nın Napoli takımından kiralanın 25 yaşındaki santrfor, Süper Lig'de çıktığı son 2 maçta 3 kez fileleri sarstı. Osimhen,

Beşiktaş derbisinde de Galatasaray'ın en önemli gol ayaklarından biri olacak. Galatasaray, hücumda golcü kimliğiyle dikkati çekerken savunmada ise açık veriyor. Süper Lig'de çıktığı 9 müsabakada 27 gol atan sarı-kırmızılı ekip, 19 takım arasında en golcü ekip olarak öne çıkıyor. Söz konusu maçlarda 8 gole engel olmayan Galatasaray, sadece 3 karşılaşmada kalesini gole kapatabildi. Beşiktaş ile sezon başında yapılan Türkcell Süper Kupa mücadelesinde 5 gol yiyen Okan Buruk'un öğrencileri, Avrupa'da çıktığı 5 müsabakanın tamamında kalesinde gol görmedi. Sarı-kırmızılı ekip, Avrupa'da rakiplerinin 10 golüne engel olmadı. ●İSTANBUL-AA

Trabzonspor, bu sezon hayal kırıklığı yaşıyor

Trendyol Süper Lig'de deplasmanda Göztepe'ye 2-1 mağlup olan Trabzonspor, bu sezon ligde ve Avrupa'da taraftarlarına hayal kırıklığı yaşattı. Bordo-mavililer, Süper Lig ve Avrupa Kupaları'nda olmak üzere oynadığı 15 resmi maçın sadece 4'ünü kazanarak yüzde 26'lık bir galibiyet oranında kaldı. 8 maçtan beraberlikle ayrılan Trabzonspor, 3 maçta da kaybettiler. Ligde iki maç üst üste kazanamayan Karadeniz ekibi, 9 hafta sonunda 12 puan ile zirve yarışının uzağında kalırken 1,33 puan ortalamasıyla maçlarını oynadı. Karadeniz ekibi, Avrupa Kupaları'ndan da erken elenerek grup aşamalarına katılmadı. UEFA Avrupa Ligi ve UEFA Konferans Ligi eleme maçlarında da arzu ettiği sonuçları alamayan Karadeniz ekibinin hem lig hem de Avrupa serüveni hüsrana ile başladı. Ligin ilk haftasında deplasman-

da Net Global Sivasspor ile 0-0 berabere kalan, ikinci haftayı bay geçen Trabzonspor'un üçüncü haftadaki Bellona Kayserispor karşılaşması da Avrupa kupası maçı nedeniyle ertelendi. Dördüncü hafta İkas Eyyüpspor ile deplasmanda 0-0 berabere kalan Karadeniz ekibi, beşinci haftada kendi evinde Beşiktaş karşısında 1-1'lik, erteleme maçında da Bellona Kayserispor karşısından 2-2'lik sonuçla sahadan ayrıldı. Karadeniz ekibi, 6. hafta Gaziantep FK deplasmanından golsüz beraberlikle dönerken, ilk galibiyetini 7. hafta sahasında TÜMOSAN Konyaspor karşısında 3-2'lik sonuçla elde etti, 8. haftada Atakaş Hatayspor deplasmanında 1-1 berabere kaldı. Daha sonra Trabzonspor, Rams Başakşehir'i 1-0'lık sonuçla geçen Trabzonspor, 10. hafta Göztepe deplasmanında 2-1 kaybetti. Trabzonspor, dış sahada 3 ayrı çalıştırıcı dö-

neminde oynadığı 5 lig maçında 4 beraberlik, 1 mağlubiyet ile 4 puan toplayarak 0,8 puan ortalamasında kaldı. Karadeniz ekibi, ligin ilk haftasında Abdullah Avcı yönetiminde Net Global Sivasspor karşısında 0-0 berabere kaldı. Ligde bir sonraki deplasman karşılaşmasında İkas Eyyüpspor ile karşılaşan Karadeniz ekibi, geçici olarak takımın başında sahaya çıkan futbol genel direktörü İhsan Derelioğlu yönetiminde İstanbul deplasmanından da golsüz beraberlikle döndü. Daha sonra 5. kez takımın başına getirilen Şenol Güneş ile 3 deplasman maçı oynayan Trabzonspor, bu maçlarda da galibiyet hasretine son veremedi. Bordo-mavililer, önce Gaziantep FK deplasmanından 0-0, daha sonra da Atakaş Hatayspor deplasmanından 1-1'lik sonuçla ayrıldıktan sonra Göztepe'ye 2-1 mağlup oldu. ●TRABZON-AA

14 yaşında Sümeyye, kadın futbol ligleri tarihine geçti

TFF Kadınlar 1. Ligi'nde mücadele eden Kocaeli Bayan Futbol Kulübü'nün 14 yaşındaki forveti Sümeyye Aydın, sezonun ilk maçında ceza sahası dışından kaydettiği golle tarihe geçti. Kadın liglerinde gol atan en genç oyuncu olan Sümeyye, "Yurt dışında önemli kulüplerde oynamak istiyorum. 2-3 yıla kadar olacağından eminim" dedi Kadınlar 1. Ligi B Grubu'nda mücadele eden Kocaeli Bayan Futbol Kulübü'nün 14 yaşındaki forveti Sümeyye Aydın adını tarihe yazdırdı. Sezonun ilk maçında 1207 Antalyaspor'u ağırlayan Kocaeli ekibi sahadan 2-2 beraberlikle ayrıldı. Oyuna ikinci yan giren Sümeyye Aydın, 82. dakikada ceza sahası dışından yaptığı vuruşla takımına beraberlik golünü getirdi. Aydın böylece kadın liglerinde gol atan en genç oyuncu oldu. U15 Milli Takımı'nda da forma giyen Sümeyye Aydın, okullar arası futbol turnuvalarında dikkatleri üzerine çekti. Birçok büyük kulübün kadrosuna katılmak istediği 14 yaşındaki futbolcu, Kocaeli Bayan Futbol Kulübü'nü seçerek yeni sezonda Kocaeli'ye geldi. Spor lisesinde 2. sınıf öğrencisi olan Sümeyye Aydın, İhlas Haber Ajansı (İHA) muhabeirine yaptığı açıklamada, neden Kocaeli'yi seç-

tiğini, hedeflerini ve gol atınca neler hissettiğini anlattı. Batman'da yaşayan aşı Mahmut Aslan ve ev hanımı Mekiye Aslan'ın 4 çocuğundan biri olan Sümeyye Aydın, ailesinden ayrıldığı ilk günlerde çok zorlandığını ancak artık buna alıştığını söyledi. Sümeyye'yi keşfetmelerinden kadrolarına katma süreçlerine ve oyuncuyla ilgili kariyer hedeflerine değinen Hasan Aydın, "Sümeyye'yi ortaokul müsabakalarında gördük. 2,5-3 yıldır takip ediyorduk. Anadolu Yıldızlar Ligi'nde Türkiye şampiyonu olduğumuz dönemde, rakibimiz olan Batman ile eşleştiğimizde Sümeyye'yi orada takip ettik, çok beğendik. O günden beri ailesiyle devamlı konuşuyorduk. Bize çok yardımcı oldular. Oradaki Batman Kadın Futbol Takımı'nın hocalarına ve Sümeyye'nin ailesine çok teşekkür ediyordum. Onlar da araştırdılar. Birçok Süper Lig takımı Sümeyye'ye talipti. Fakat bizim daha önce Süper Lig'e vermiş olduğumuz oyuncular, genç oyunculara verdiğimiz değer ve ligde genç oyuncularla mücadele etmemiz Sümeyye'nin ve ailesinin bizi tercih etmesine sebep oldu. Gerçekten Türk futbolu, kadın futbolu çok büyük yıldız kazanacak diye düşünüyoruz." ifadelerini kullandı. ●KOCAELİ-İHA

İttifak

28 EKİM 2024 PAZARTESİ YIL: 28 SAYI: 9823

İmtiyaz Sahibi
İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
Adına
Recep İncecik
Genel Yayın Koordinatörü
Hayreddin Turan
Yazışleri Müdürü (Sorumlu)
Mustafa Şahin
Haber Müdürü
Ayşe Mola
İnternet Editörü
Hava İncecik
Sayfa Sekreteri
Elif Şahin

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Yayımlayan: İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
İmzalı yazıların görüşleri, yazarlarını bağlar.
Reklam ve Abone Müdürlüğü: 0212 514 06 62
Yönetim Yeri:
Küçük Ayasofya Mahallesi Çayıroğlu Sk. No:8
Sultanahmet - Fatih / İstanbul
Telefon: 0212 514 06 62
www.ittifakgazetesi.com
Matbaa:
AKOSMAN TURİZM BASIM YAY. REK.
DAĞ TIC. LTD. ŞTİ. Sanayi Mah. Sancaklı Cad.
Çarşı Sok. No: 24 Güzgören / İSTANBUL
Tel: 0212 502 23 15

HAZIRLAYAN: MUSTAFA ŞAHİN

AHSEN
BALIN

www.ittifakgazetesi.com

ANASININ EMZİRDİĞİ SON NESİL

Ben evde doğmuşum. Babam askerdeymiş hem de ikinci kez. Annem bir gün ve bir gece sessizce çekmiş sancısını. Evini temizlemiş, yemeğini yapmış. Şikâyetli soğan doğrayıp toz alırken bedenini benden azat olmaya hazırlanmış. Dayanamamış, ebe istemiş, doğmuşum.

Beni annem emzirdi. Ebem belliydi hatta iki ebem varmış. Bir isim vermişler. İki hafta o isimle seslenmişler. Tam alışmışım adıma ki Kitap'tan başka bir isim okumuşlar kulağıma. Yalnız o iki hafta kullandığım adımın etkisi hala üzerimdedir. Allah'ın lütfu olarak değiştirmişler adıma yoksa bu bendeki inatla dünyayı ateşe verirdim. Geçiniz.

Dedim ya bana anam babam baktı, terbiyemi onlar verdi. En azından okula başlarına kadar kendi cennetlerinde korudular. Ta ki ben o ağaca yaklaşına kadar.

İyi ameller, kötü ameller, günahlar, aptallıklar, sevinç

ve başarılar; hayatımın özeti budur.

Şimdi bakıyorum da anasının emzirdiği son nesildenim ben. Edebiyatın kaderlerini yazdığı, sine-masıyla hayatın ihtimallerine uzaktan bakan çocukların zamanındayız. Psikiyatrinin kutsal kitabında yazan maddeler çocuklara hangi durumda ne hissedeceğini belletiyor; kimse-nin kendisine bakmasına gerek yok. Arka sokaktaki yaramaz çocuklardan da-yak yeme korkusunu hiç yaşamamış, kalbi hızlı atmayan çocukların zamanındayız.

Benim yaşam geçti aşık olmak için ama hatırası bile biraz tebessüm ettirip biraz kalp çarpıntısı veriyor bana. Ya zamanın çocukları? Tanışıyorlar mı bu duyguyla? Bir müddet boğuşup, 'evet' ya da 'eyvah aşık oldum' kararına varıyorlar mı? Çıkar mı aralarından aşkın terbiye etmesini talep eden?

Anasının emzirdiği son nesildenim ben. Yaşam iler-

ledi. Gözüm eskisi kadar kara değil artık. Ama bir el uzansa renkli, tehlikeli, heyecanlı bir maceraya atılabilirim gibi geliyor. Ama yaşlandım ve hayat razı olduğumdan fazlasıyla geliyor kapıma. Kalbim bu fazlalara dayanır mı bilmiyorum.

Evet dersem kapı hemen açılır ve masaldaki o kızın deliği düştüğü gibi ben de başka, acayip bir hayata sürüklenirim. Biliyorum; daha önce oldu. Deliğe düştüm. Ta ki dur, yoruldum diyene kadar savrulduğum.

Sonra? Sonra ananın çektiği sancıyı unutup kardeşimi sonra diğerini doğurması gibi, nasıl savrulduğumu, maceralarımı, hırpalandığımı unuttunca tekrar evet! Dedim. Ve film, başka bir film başladı.

Zannederim beni bilim emzirdiği için, ağladığımda beni eğlemek için ananın aklına kitap karıştırmak gelmediği için unuttu evet! diyebildim her defasında.

Çanta

Sonbahar soğuk yüzünü göstermeye başlamıştı. Artı kapşonlu hırka ya da ince bir mont olmadan dışarı çıkmıyordum. Dersler de iyice çocukları yoruyordu. Cuma günü okul çıkışları Aydınlı Sokak'ta bir başka geçiyordu. Haftanın yorgunluğu, derslerin stresini; Kaya Apartmanı'nın geniş girişinde oturup, uzun sohbetlerle ve içilen gazozlarla atardı mahallenin gençleri. Cuma günü tekrarlanan bu seremoni mahalleye tatlı bir hava katıyordu. Artık mahallelerde çocukları görünce tatilin başladığını anlıyorlar ve yüzlerinde tatlı bir gülümseme oluyordu.

Yine bir Cuma akşamüstüydü. Gençler yavaş yavaş mekânlarna gelmeye başlamışlardı. Yorgun, göçük omuzlarla, ayaklarını sürü-yerek okuldan çıkarlar; Kaya Apartmanı'na yaklaşır arkadaşlarını görürnce haftanın yorgunluğu yerini tatlı tebessümlere bırakıyordu. Sanki bir anda hafifliyorlar, yenileniyorlardı. 5-6 genç başladılar sohbetle, kahkahaya. Bazen de ciddileşip arkadaşlarının anlattıklarını can kulağı ile dinliyorlardı. Ama Talha, bu gün çok durgundu. Elindeki bir tahta parçasıyla oyalanıyordu. Bir süre sonra bu durumu arkadaşlarının dikkatlerini çekmeye başladı. Önce Serdar meraklı bir ifadeyle;

"Hayırdır Talha? İyi misin? Neyin var?"

Diye sordu. Hepsî Talha'ya soran gözlerle bakıyorlardı.

Talha biraz geveledi. Sonra kesik kesik konuşmaya başladı.

"İyiyim, bir şeyim yok."

Arif atıldı arkadaşının bu halini görünce,

"Talha, dostum. Bizim arkadaşlığımız bu günler için değil mi? Derdini bizimle paylaş."

Arkadaşlarının samimi tutumları Talha'ya güven vermişti. Önce yufkundan. Sonra derinden bir nefes aldı ve kısık bir ses ile konuşmaya başladı.

"Bizim sınıfa bu sene yeni bir arkadaş geldi. Efe ismi. Hatta bizim üst sokakta oturuyor."

ŞEHRİ
KARABUĞA

www.ittifakgazetesi.com

Dedi sağ kolunu uzatarak Bakkal Veli'nin dükkânının üstünden doğru üst sokağı göstererek.

"Sessiz, çalışkan, terbiyeli çok iyi bir çocuk."

Diyerek anlatmaya devam etti. Tekrar konuşmaya başlamadan birkaç kez yutkundü. Belli ki zorlanıyordu. Derin bir nefes alarak konuşmasına devam etti.

"Ama çantası çok eski. Tutma yerinin kenarlarını annesi dikmiş. Belli ki çok utaniyor. Tüm gün çantasını sıranın altında saklamaya çalışıyor. Okul çıkışı da en son o çıkıyor. Belli ki çantasını görmemizi istemiyor. Kimse ile de konuşmuyor. Tüm gün sırasında oturup başı önde duruyor. Durumuna çok üzül-düm. Ne yapabiliriz diye onu düşünüyordum."

Dedi.

Bir anda büyük bir sessizlik çöktü sokağa. Canan Apartmanı'ndan Emine Hanım'ın, "Veli Efendi bir ekmeğe," diye seslenmesine kadar. Kafalar önce Emine Hanım'a, sonra Bakkal Veli'nin telaşlı koşurmasına en sonunda da Talha'ya çevrildi. Hepsî ceplerini yoklamaya başlamışlardı. Hepsinde birer gazoz parası kadar vardı. Suratlar asıldı gözler nemlendi.

Sonra bir beyin fırtınası koşturdu. Neler yapılabilirdi daha doğrusu ne yapabilirlerdi? Önlerinde iki

gün hafta sonu tatili vardı. Su mu satsalar? Limonata mı? Çekirdek mi?

Gamze sevinçle atıldı: "Annem sabah erkenden poğaça yapar. Bende çay demleyip termosla getirebilirim. Merkezdeki otobüs durakları çok kalabalık oluyor. Sabah erkenden orada buluşabiliriz. Bence iyi satış yapabiliriz, ne dersiniz?"

Diye sevinçle arkadaşlarına baktı, onlardan onay bekleyerek.

Ali'nin de aklına farklı bir fikir geldi. O da heyecanlı atıldı:

"Ben de evdeki oyuncaklardan, kitaplardan, süs eşyalarında getirebilirim. Hem tezgâhımıza renk katar."

Ali'nin fikri diğer arkadaşlarının da çok hoşuna gitti. Sevinçten alkışlamaya başladılar. Hepsini bir heyecan dalgası sardı. Biraz önceki umutsuzluktan yüzlerinde eser kalmamıştı.

Hayri de gözlerini kocaman kocaman açarak güler sesi ile konuşmaya başladı:

"Benim ablam küçük küçük kaplıpalar çeşit çeşit kekler yapıyor. Hem çok güzel görünüyor hem de çok lezzetli oluyor ablamın kekleri."

Derken hepsinin ağızları sulanmıştı. (DEVAM EDECEK)

Durali Yılmaz ile öznesinde Türk Romanları ve eserlerine dair bir sohbet...

Kıymetli okurlar! Durali Yılmaz hocamız hem Türk edebiyatı sahasında profesör kimliği hem de romancı özelliğiyle pek çok kuşağın tanıdığı bir isim. Akademik alanda uzun yıllar hocalık ve yöneticilik yaptı. Bununla birlikte edebî yazılarına da devam etti ve pek çok eser verdi. Ben de bu özelliklerine dair kendisiyle Türk romanı ve eserlerine dair sizler için bir söyleşi gerçekleştirdim. Keyifle okumanız ve faydalı olmasın dileklerimle...

Sayın Durali Bey, öncelikle röportaj isteğini kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederim. Sorularım akademisyen bir romancı olmanız sebebiyle daha çok bu alanda olacaktır efendim. Türkiye'de Ayasofya, Müslümanların çok önem verdiği ve fetih simgesi olarak görüldüğü bir mabettir. Siz de onu Ayasofya Dile Geldi romanınızda kutsal dinler ve tarihi süreçleri de dikkate alarak kendi dilinden farklı bir teknikte anlatıyorsunuz. Ayasofya'nın ve Türkiye'nin bugünkü hâliyle onu yeniden konuşturmayı düşünüyor musunuz?

DR. MUSTAFA
YILMAZ

www.ittifakgazetesi.com

Ben, Ayasofya romanını yazmak için tarihi sürecin yanı sıra bunlarla irtibatlanan bölüm ve ayetleri bulabilmek için Tevrat, İncil ve Kur'an-ı Kerim'i defalarca okudum. Ne var ki bu durum kimsenin dikkatini çekmedi. Bizans dönemi, Kitab-ı Mukaddes açısından anlatılırken, Osmanlı dönemi Kur'an açısından anlatılıyor. Kitabı Arapçaya çeviren Dr. Abdülğani, bunu fark etmiş. Umarım Arapçasını okuyacak olanlar da fark edecektir.

Bu durum yıllar önce Prof. Anna Masala'nın da dikkatini çekmişti. O zamanlar İtalyanca çevirmek istediğini söylüyordum ama sonucunu bilmiyorum. Müze olma sürecini de Kur'an ayetleriyle ilişkilendirerek anlattım. Burada dikkat çeken Akşemseddin'in bir ifadesi vardır. Diyor ki: İstanbul'u Sultan Mehmed Han fetheder, sonra Beniasfar alır ve Mehdi tekrar fetheder. Akşemseddin'in bu husustaki mektubu, romanda vardır. Elbette burada söz konusu olan İstanbul'dur. Ayasofya bir semboldür. Bu konu yoruma çok açıktır. Evet, Ayasofya tekrar ibadete açıldı; çok sevindik ama İstanbul'un durumunu hepimiz görüyoruz.

Donuklar romanının Arapçasına çok ilgi gösteren Arap basını, acaba Ayasofya için ne diyecek? Onu gördükten sonra bir zeyl yazabilirim. Ahmet Mithat, okurların ısrarı üzerine, Hasan Melah'a zeyl yazmıştı... Bu, bizim

gelenegimizde var.

Türk romanı hakkında uzun yıllar araştırma ve gözlem yapan, eserler veren bir akademisyensiniz. Aynı zamanda iyi bir roman yazarısınız.

Tarihe not düşmek adına, bu iki özelliğimize dayanarak her bakımdan Türk edebiyatının en büyük üç romancısını söyleyebilir misiniz lütfen?

Batu romanı ölçülerine göre değerlendirirsek, kahraman-mekân ilişkisi açısından Peyami Safa'nın Dokuzuncu Hariciye Koşuşu tek örnektir. Ahmet Mithat'ın romanları için Osmanlı coğrafyası tabirini kullanmışım. Bence Hâce-i Evvel odur. Hepimiz Ahmet Mithat'ın talebeleriyiz, yerinde bir benzetmedir. Kültür ve dikkat açısından bakarsak, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın romanlarıdır. Türkçe roman dili açısından bakarsak, Refik Halit'tir. Kendisi şöyle demiştir: "Biz, dili bulduk, sonrakilere de romanı bulsun. Bize bir Rus romanı lazımdır." Bence, haklıdır ama benim görüşüm, bize tasavvufun ilham alan bir roman gereklidir, Batıyı taklitle bugüne kadar bir yere varamadık, bundan sonra da varamayız.

Yesevi İrmakları ile ruh kökümüze, tasavvuf dünyamıza bir yolculuk yapıyorsunuz. Romanlarımız sizce Anadolu irfanını yeterince eserlerinde değerlendiriyorlar mı? Romancılarımız, Anadolu ir-

fanını değerlendirecek seviyeye geldikleri zaman romanlarımız, insanlığa yeni bir mesaj sunabilir. Latin Amerikalı yazarlar Asturias, Marquez ve benzerleri, Maya kültürüyle çağdaş kültürleri harmanlayarak, insanlığa yeni bir mesaj sundular. Biz de Hititlerden bu yana gelen Anadolu kültürü ve İslamiyet'le çağdaş kültürleri harmanlayabilirsek, insanlığı kurtuluşa götüreceğiz yolu aydınlatabiliriz. Bu da kolay bir şey değil elbette. Ben diyorum ki, pagan dönemi Anadolu'sunda her beldenin bir tanrısı vardı, Hristiyan dönemi Anadolu'sunda her beldenin bir aziz veya azizesi, İslâm döneminde ise bir ereni vardır. Bu erenlerin mezarları da bir çınar gölgesindedir. Çınar, Anadolu'ya Türklerle gelmiştir ve sembol olmuştur. Çınarların yaşı ölçülebilir için, çınarlara bakarak, Türklerin oraya hangi tarihte geldikleri tespit edilebilir. Bu da gösteriyor ki, giderek zenginleşen bir kültürümüz vardır.

Bir de şunu söylerim: Dostoyevski, hepimiz Gogo'lu palatosundan çıktık, der. Ben de diyorum ki: Biz de -hepimiz- Ahmet Yesevi'nin çüppesinden çıktık, diyebiliriz. Ben Yesevi İrmakları romanıyla bunu dile getirmek istedim. Bu roman, Kazakçaya çevrilip Almatı'da basıldı ve kısa sürede üç baskı yaptı. Bizde ise çok az basılmasına rağmen yıllarca depolarda kaldı. İlginelen de olmadı. Cengiz Aytmatov, 160 ci-

varında ülkede romanları terçüme edilen ve Türk dünyasının en çok okunan yazarı olarak kabul ediliyor. Onun bu başarısını siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

Aytmatov'un başarısı, Manas destanıyla çağdaş kültürü harmanlayabilmesinden kaynaklanır. Biliyorsunuz ben, Aytmatov üzerine bir yüksek lisans ve bir de doktora tezi yaptım. Aytmatov, 75. yaş gününde yaptığım bir konuşmayı çok beğendi ve bunu bizzat orada bulunanlara ifade etti ve dedi ki: Bu konuşmanın, uluslararası bir toplantıda yapılmasını çok isterdim. Aytmatov, sadece Manas destanından ilham alarak böyle bir başarıya ulaşamadı. Altı bin yıllık Anadolu kültüründen ilham alacak bir romancının başarısını ve insanlığa hizmetini siz düşünün.

Müsaadenizle son sorumu tarihi şahsiyetleri de konu almanuz vesilesiyle bu alanda sormak istiyorum. Şeyh Bedrettin, Yesevi İrmakları vs. Tarihi romanın gerçeklik/kurmaca bağlamında sınırı neresidir? Tarihsel gerçeklikten ne kadar uzaklaşabilir veya böyle bir özgürlük alanı var mıdır?

Tarih, günümüzü bir ışık düşürebilir ve olayları farklı bir açıdan bakıp yorumlamamıza yardımcı olabilir anlam taşır. Mesela Nazım Hikmet, Şeyh Bedrettin Destanı'yla günümüze bir ışık düşürerek, yıllarca bakış açımızı yönlendirmeye çalıştı. Ben Şeyh Bedrettin romanını yazdım. Nazım'ın en yakını olan Refik Erduran, benim romanımı okuduktan sonra bana şöyle dedi: "Nazım abi (Nazım Hikmet'ten böyle söz ederdi) de

yanlış yaptı, ben de yanlış yaptım ve bütün komünistler yanlış yaptık. Biz, Anadolu'nun isyancı ve militan yüzünü gördük; sen bu romanla bize, Anadolu'nun insan yüzünü gösterdin. Biz komünistler bunu görebilsaydık, şimdi Türkiye çok farklı yerde olurdu. Ne olur, Pir Sultan'ı da bu bakış açısıyla yaz..."

Sanırım buradan tarihi romanın ne kadar gerçek ne kadar kurmaca olduğu anlaşılıyor. Biz, tarihi romanda anlattığımız zamanı yaşamıyoruz; onu bugünkü kültür birikimimiz ve bakış açımızla gündeme getiriyoruz. Şeyh Bedrettin romanını okuyan fizik profesörü bir arkadaşım şöyle demişti: "Bütün bu anlatımların Şeyh Bedrettin'in o günün şartlarında düşünülmesi mümkün değil ama onun adına sen düşünüyorsun." Bence bu tespit doğruydü; ben, Şeyh Bedrettin'in eserlerine bakarak, onun adına günümüz kültürüyle de harmanlayarak konuşuyordum. Bu tespiti, bir edebiyatçının değil de fizikçinin yapması çok ilginç değil mi? Bu, bir bakış açısı meselesidir.

Bana vakit ayırıp sorularımı içtenlikle cevapladığınız için şahsım ve okurlar adına çok teşekkür ederim.

